

30954

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.
సంపుటము. ౪.

చెన్నపట్టణము 1917 సం॥ మే నెల 18 వ తేది భుక్తవారము
సింగళ నామ సంవత్సర వైశాఖ మాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨.

No. 41
సంచిక ౪౧

సింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, ధర్మనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాగితములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కలవునం జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయుచు మంటపన కలయువారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
" అధ్యసంవత్సర " " 0-12-0
ఆంధ్రవార్తపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక శిష్యాముల చందాదారులకు " " 1-0-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము.

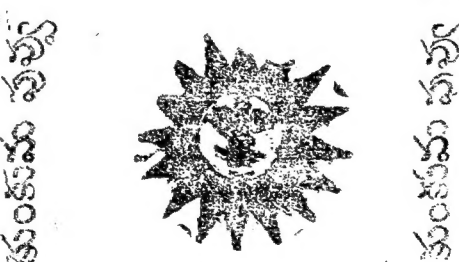
తామర తైలము.	పండ్లపొడి.	మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-కి 0-4-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు.

సీతారామాంజనేయ సంవాదము.

టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ ఇతిహాస సహితము.
తెనుగున ఇది యొక్కటియే వేదాంత గ్రంథ మని వాడుక. దీనికి సంబంధించిన టీకాతాత్పర్యములను బ్రహ్మశ్రీ చింతామణిపర్వముల వారాయణ శాస్త్రులవారోచేతను శ్రీమూర్తి తి. దేవరాజ సుధీ గారిచేతను వ్రాయించి చక్కని అక్షరములతో మేలైన కాగితములపై మా ఆనందముద్రాలయమున అచ్చువైచి ప్రకటించినారము. మేలయిన క్యాలికో బైండు చేయబడియున్నది. వెల 2-8-0.
శ్రీ వెంకటాద్రిస్వామి కీర్తనలు. రాగతాళములతో చేర్చబడియున్నవి. శ్రీ వెంకటాద్రి స్వాముల వారి చరిత్రముకూడ చేర్చబడియున్నది.
కాలికో బైండు 0-8-0. తపాలా ఖర్చులుప్రత్యేకం.
ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,
(285) ఆనంద ముద్రాలయము, మద్రాసు.

కుంకుమపువ్వు

వ్యవసాయ నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమూర్తు-న గమనింపుడు. కరస్పాక డెస్కు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(58) 21. హమ్మంవీధి, బొంబాయి.

చెన్నపట్టణము

109

పెద్ద పెద్ద బట్టకలను జేయును.
చుండు, బోడి యగుట, పెండుకలూడుట, పుర్రెపై జల, అన్నియు చుండుపురుగుల వలన కలుగును.

సాతకులారా! ఈ పురుగునరే తెయింబవల్లు, విధి విరామములేక మీరు పనిచేసినచో మీ మీ గృహములలోని నెలకొట్టెలు బంగారుతో నింపబడియుండును.

తీరిక లేక పనిచేయుచుండు ఈ చుండు పురుగునరు, అతివ్యాధికయి శిశువొడిస లేనట్టిగ సహకారిగా మండగినబంటు. చుండు ఆరంభమయిన వెంటనే నిరోధక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగింపక ఉపేక్షించిన అచిరకాలముననే బట్టలెల వాటిలో సహధాయి గాకలసికమ్మను. కావున నిట్టి పరమశక్తివును

“కామినియా నూనె”

సహాయమున సంహరింపుడు. చుండును బోగొట్టును. పెండుకలను రాలివేయు. పుర్రెచుండును బోగొట్టును. కలకట్టుకు పరిమళ ముగంధద్రవ్యము.

ఈరీతిని, నకలు నూనెలకు తయారు చేయువారి మోసమున పడకుడు.

బెల బొడ్డి 1-కి రు. 1-0-0	వి. పి. రు. 0-4-0
" 8-కి రు. 2-10-0	వి. పి. రు. 0-7-0

ఉచితము.

ఈ సుగుణముల గుణావళిపరచుటకయి, అర్థజాతీయ సంపుటావారికల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునంత వానె గల సీసా ఉచితముగ బంపబడును.

సోలు ఏజెంట్లు:—

ఆంగ్లొయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

నెం 108, జుహ్పూరుపేటవీధి, బొంబాయి.

మద్రాసు ఏజెంట్లు:— మహాతాపురపాత్రొయార్టీ,

28, ప్రెస్టాబాదుకోడ్, మదరాసు.

AMRUTANJAN

సువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియుంబునుండదగినది.

తీలనొప్పుల మాన్పును.

పార్శ్వపు నొప్పుల భార

దోలును. నాయువు

పోట్ల పోగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియుంబు నుండదగినది.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-4-0 12-కి రు 2-10-0

అమృతాంజనము డిపో, 6 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

శారదాంబ
ఇది శ్రీభక్తబోధినియను నాటకము సంఘమురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు కావలసినది. అందరు జదివి తీరవలయును.
వెల 0-4-0 పోస్టేజీ నేణు.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7 తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

క్రిశీషులైన గోపాలకృష్ణ గోకలేశ్వరి చక్కని
రంగుల చిత్రపటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

ఇండియా దేశపు యుద్ధ ఋణము.

రొక్కరూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును యుద్ధమును సాగించుటకుగాను హిజ్ మెంట్ జేసేవారి దొరతనమున కియ్యబడును.

1929—1947 వ సం॥ నూటికి 5 వడ్డీ యుద్ధఋణము

1920వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములును, 1922వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములును పోస్తాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపుసర్టిఫికేట్లు (1917-18 వ సం॥ జారీ అయ్యేవి.)

అసలుకున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియాగవర్న మెంటువారి ఆర్డర్ని రివిన్యూలున్న హామీగా నుండును.

I. 1929—1947 వ సం॥ యుద్ధ ఋణము.

జారీతేల: నూటికి రు 95 ల నీ క్రిందవిధముగా చెల్లించవలెను:-

అల్లాటు మెంట్లు.

పూర్తిగా రొక్కము చెల్లించిన అల్లాటు మెంట్లు: దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 95 లు. వాయిదాల పద్ధతి అల్లాటు మెంట్లకు దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 15 లున్న; లిక్విడేషన్ నాలుగు మాసవారికి నూటికి రు 20 ల వాయిదాలున్న; సదరు వాయిదాలు ఒక్కొక్కటి దరఖాస్తు చేసిన నెలకు నెంబడినే రద్దాక వచ్చే, ఒకటవ, రెండవ, మూడవ, నాల్గవ నెలల 15 వ తేదీన, లేదా సదరు తేదీ ఆదివాసమైతే 16 వ తేదీన చెల్లగట్టవలెను.

వడ్డీ: సంవత్సరము 1 టీకి నూటికి 5; క్విబరె 15 వ తేదీన, ఆగస్టు 15 వ తేదీన ముట్టును.

తీర్మానపు వాయిదా:—అంతకు పూర్వము తీర్మానము కానియెడల, 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము 1947 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 15 వ తేదీన రివిన్యూముగా తీర్చివేయబడును: కాని, 1929 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 15 వ తేదీన గాని అటుపిమ్మట గాని ఇండియా గవర్నమెంట్ పూర్తిగా దరఖాస్తు చేసిన నెలల నోటిఫికేషన్లు, సదరు ఋణముగాని అంతటి ఏ భాగమునైనగాని పరిమితముగా తీర్చివేయుటకొరకు, ఇండియా గవర్న మెంటువారి తమకు హక్కు నిల్చుకొని యున్నారు.

లోటు వడ్డీ ఫండు:—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణపు బజారు ధర తర్వాత పక్షములో పరిహారాధము, జారీతేలకంటె బజారు ధర తక్కువవును, సదరు ఋణము తాలూకు సెక్యూరిటీలను కొని కన్వర్ట్ చేయుటకొరకు ఒక ఫండు ఏర్పరుచుటకుగాను, 1929-1947 వ సం॥ యుద్ధ ఋణపు మొత్తములో నూటికి ఒకటిన్నరవంతున అయ్యే మొత్తము ప్రతి సంవత్సరము ప్రత్యేకముగా ఉంచుటకు ఇండియా గవర్న మెంటు వారు ఒడంబడియున్నారు.

II 1920 సం॥ యుద్ధపత్రములను 1922 సం॥

యుద్ధపత్రములను

(రాబడి పన్ను మినహాయింపబడినది).

జారీతేల:—నూటికి రు 100 లు ఈ క్రింది విధమున చెల్లించవలెను:—పూర్తిగా రొక్కము దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 100 లు.

చెల్లించిన అల్లాటు మెంట్లు:

వాయిదా పద్ధతి అల్లాటు మెంట్లకు దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 20 లున్న; లిక్విడేషన్ నాలుగు మాసవారికి నూటికి రు 20 ల వాయిదాలున్న; సదరు వాయిదాలు దరఖాస్తు చేసిన నెలకు నెంబడినే వచ్చు, ఒకటవ, రెండవ, మూడవ, నాల్గవ, నెలల 15-వ తేదీన, లేదా సదరు తేదీ ఆదివాసమైతే 16-వ తేదీన, చెల్లగట్టవలెను.

వడ్డీ: సంవత్సరము 1 టీకి నూటికి రు 5½ లు; క్విబరె 15 వ తేదీన, ఆగస్టు 15 వ తేదీన ముట్టును.

తీర్మానపు తేదీ: 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములు 1920 సం॥ ఆగస్టు 15 వ తేదీన 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములు 1922 సం॥ ఆగస్టు 15 వ తేదీన, తీర్చి వేయబడియుండును.

III. పోస్తాఫీసు 5 సంవత్సరముల సర్టిఫికేట్లు.

(రాబడి పన్ను మినహాయింపబడినది).

జారీచేసిన తర్వాత 5 సంవత్సరము కిచ్చినేనే, రు 10 లకు, రు 20 లకు, రు 50 లకు, రు 100 లకును జారీతేల:

రు 7-12, రు 15-8, రు 38-12 రు 77-8 లును.

యర్బి, ఈ సర్టిఫికేట్లు జారీచేసిన పోస్తాఫీసులో, సదరు అయిదు సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనను, ఋణపు ప్రకటనలో నిర్దేశించిన కేట్లకు, మార్పుకోవచ్చును.

1. సెక్యూరిటీలు ఏ రూపముగా నుండునది:—1929-1917 సం॥ యుద్ధ ఋణమునకును, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములకును 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములకును సంబంధించిన సెక్యూరిటీలు, దరఖాస్తుదారు కోరిక (దరఖాస్తులో వ్రాసుకోవలెను) ప్రకారము, ఈ క్రింద వివరించిన రూపమున జారీచేయబడును:—

- (1) రిజిస్టర్డ్ పాకు కట్ట ... దస్తావేజు మూలమున (ట్రాన్సుఫర్) చేయవచ్చును;
- (2) ప్రామిస్సరీ నోట్లు ... సంపూర్ణ మెంటు మూలమున (ట్రాన్సుఫర్) చేయవచ్చును;
- (3) హాబు వానికి చెల్లు అప్పగితీ పెట్టుట మూలమున ఒడిగల (చేరు) పత్రములు (ట్రాన్సుఫర్) చేయవచ్చును.

ఏ కోరికను నిర్దేశించనియెడల, మొదట, సెక్యూరిటీల రిజిస్టర్డ్ పాకు సర్టిఫికేట్లు రూపమున జారీచేయబడును.

2. రాబడిపన్ను:—1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీది వడ్డీని 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముమీది వడ్డీకిని రాబడి పన్ను నుండి మినహాయించు ఉండును. కాని అధిక పన్నునుండి ఉండదు.

1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణము మీది వడ్డీకి రాబడి పన్ను నుండిగాని అధిక పన్ను నుండిగాని మినహాయించు లేదు. రాబడిపన్ను అప్రతాలూకు రెండవ షెడ్యూలుయొక్క III భాగములోని నిబంధనల ప్రకారము రాబడిపన్ను విధించబడును.

3. కన్వర్షన్ (మార్పు) హక్కులు:—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము తాలూకు తీసికొన్న ప్రతి (నామకా) అనగా పేరుకు రు 100 ల కున్న ఇండియా గవర్న మెంటు తాలూకు, నూటికి 5 వడ్డీ రూపాయ ఋణము బాబతుగాని, నూటికి 5½ వడ్డీ రూపాయ ఋణములలో ఏ బాబతు అయిన గాని 1916-1917 సంవత్సర నూటికి 4 వడ్డీ కన్వర్షన్ ఋణము బాబతు గాని (నామకా) రు 150 లను ఋణము కోరువాడు మార్చుకొని, అందుల ప్రతిఫలముగా—

మార్చిన నూటికి 5 వడ్డీ ఋణము బాబతు ప్రతి (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధఋణము బాబతు (నామకా) రు 65 లు,

మార్చిన నూటికి 5½ వడ్డీ ఋణము బాబతు ప్రతి (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణము బాబతు (నామకా) రు 76 లు,

మార్చిన నూటికి 4 వడ్డీ కన్వర్షన్ ఋణము బాబతు ప్రతి (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణము బాబతు (నామకా) రు 92 లు,

ఈరేటున మార్పుగా తేలేది 1929-1947 సం॥ ఋణపు మొత్తమున్ను, (కోరిక యుద్ధఋణపు మొత్తము) పూర్తిగా నూర్చుగా తేయుటకు కావలసిన యుద్ధఋణపు అధిక (మొత్తమున్ను పొందుదురు) ఈ అధిక మొత్తమునకు గాను, రు 1-టికి ఒక అణా చొప్పున త్రొసివేతతో రొక్కము చెల్లించవలెను.

4. 1917 వ సం॥ నవంబరు 1 తేదీకి తర్వాతను, 1918 సం॥ జనవరి 15 వ తేదీ దాటకుండున, ఎప్పుడైనను మార్పు కొను హక్కులను చెలాయించుకోవచ్చును. మార్పు వారంట్లు అన్యధము చేయబడియుండి, హాబు పెట్టేవానికి చెల్లుబాటు గల రూపమున జారీ చేయబడును.

5. మార్పుమీద జారీచేయబడిన 1929-47 సం॥ యుద్ధ ఋణపు సెక్యూరిటీలపై 1917 సం॥ ఆగస్టు 15 వ తేదీనుండి వడ్డీ ముట్టును. వై 3 వ క్లాజు ననుసరించి చెల్లించిన రొక్కమునకు ప్రత్యేకము వడ్డీ ఇయ్యబడును.

6. 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణముల బాబతున్న, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రముల బాబతున్న, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, ఉంచుకొన్న మొత్తములను, ఇండియా గవర్న మెంటువారు యుం డెప్పుడైనను జారీచేయవారి రూపముగా మార్చుకొనుటకు హక్కు ఉండును.

7. దరఖాస్తులు:—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము కొరకును, 1920 వ సం॥ యుద్ధ పత్రములకొరకును, 1922 వ సం॥ యుద్ధపత్రములకొరకును (పోస్తాఫీసులద్వారా చేసే దరఖాస్తులకాక) చేసికొనే దరఖాస్తులు, 1917 సం॥ మార్చి 15 వ తేదీ గురువారం మొదలుకొని, 1917 సం॥ జూన్ 15 వ తేదీ శుక్రవారంవరకు గల కాలములో ఎప్పుడైనను, ఈ క్రింద వివరించిన ఆఫీసు డైరీలైనను మనుష్యుల కెవరికైనను చేసికోవచ్చును:—

(1) కలకత్తాకరెన్సీ కంట్రోలరుకు గాని, ప్రదేశపు ఆక్టాంట్లకు జెనరలుకో కంట్రోలరుకో ఎవరికైనగాని,

(1) బంగారము, బొంబాయి, మద్రాసు బాంకు ల తాలూకు, హైదరాబాద్ బాంకు లలోని సెక్రటరీలకును, ట్రెజరరుకునుగాని, ఇండియాదేశములో ఏ బ్రాంచిలో నైనను సదరు బాంకుల ఏజెంట్లుగాని, మరియు,

(2) జిల్లా హెడ్డు క్వార్టర్సులోని గవర్న మెంటు ట్రెజరీల చార్జీగల ఆఫీసుకు.

8. దరఖాస్తులు నూరు రూపాయల మొత్తమునకో, పూర్తి మార్పుగల మొత్తమునకో, చేసికోవలెను.

(9) రు 100 ల మొత్తముకు మూత్రమే చేయు దరఖాస్తులు, అన్ని సందర్భములలోను, విలువక్రింద పూర్తిగా చెల్లించిన రొక్కముతో గూడ, పంపబడవలెను; సదరు రొక్కము, 1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణము విషయములో రు 95 లున్న 1920 సం॥ యుద్ధపత్రముల విషయములోను 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల విషయములోను రూ 100 లున్న.

(10) 1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణము బాబతున్న, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, రు 200 ల మొత్తమునకేమి అందుకు వైబడిన మొత్తముల కేమి, చేసికొనే దరఖాస్తులు,

(ఎ) పూర్తిగా రొక్కము సామ్యు సెల్లింగ్ విధమున మెంట్లకు గాని,

(బి) వాయిదాల పద్ధతి అల్లాటు మెంట్లకుగాని, చేసికోవచ్చును.

(12) బ్రోకరేజీ:—ప్రసిద్ధమైన బాంకర్లకును బ్రోకర్లకును వారి స్టాంపుతో గూడిన రొక్కపు దరఖాస్తులపై చేయబడిన అల్లాటు మెంట్ల విషయములో నూటికి రు 0-2-0 చొప్పున కనుమను ఇయ్యబడును; కాని, పోస్తాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్ల దరఖాస్తుల సహా, పోస్తాఫీసులద్వారా వచ్చిన దరఖాస్తుల విషయములోను, కన్వర్షన్ కొరకు చేసిన దరఖాస్తుల విషయములోను, సదరు కనుమను ఇయ్యబడును.

దరఖాస్తు నమూనాలు, ఆక్టాంట్లకు జనరలువద్ద గాని ఏ బాంకువద్దనో, బ్రోకరువద్దనో, జిల్లా ట్రెజరీవద్దనో గాని దొరకును.

పోస్తాఫీసు ప్రకరణము.

(పోస్తాఫీసులద్వారా చేసికొనే దరఖాస్తుల విషయము, ప్రత్యేక నిబంధనలు.)

20. 1919—1947 సం॥ యుద్ధ ఋణములకొరకును 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రముల కొరకును, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములకొరకును దరఖాస్తులు. ఈ క్రింది క్లాజులలో చెప్పిన వరకులకు లోబడి, 1917 సం॥ మార్చి 15 తేదీ గురువారము మొదలుకొని 1917 సం॥ అక్టోబరు 15 వ తేదీ సోమవారము వరకును, అదివరలో పోస్తాఫీసు సేవింగ్సు బాంకు డిపాజిట్ రైసట్టియో కాఫ్టియో ఏ మనుష్యునినుండియైనను, సేవింగ్సు బాంకు పనిచేయుట కధికారముగల ఏ పోస్తాఫీసు ద్వారా వైననుగూడ, పట్టబడును.

22. అధిక మొత్తములు అధన మొత్తములు:— పోస్తాఫీసులద్వారా వచ్చే దరఖాస్తులు రు 25 ల మొత్తమురా పూర్తి రు 25 లు గల మొత్తముకో అయి యుండవలెను. ఒకే ఈ ప్రకటన ననుసరించి, పోస్తాఫీసులద్వారా మెట్లు వెరసిమీద రు 25,500 లకు మించిన మొత్తములకు దరఖాస్తు పెట్టును. ఉంచుకోనుకూడదు; ఇందు 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణములో రు 7,500 ల కెక్కువ ఉండగూడదు; 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములలోను 1922 వ సం॥ యుద్ధ పత్రములలోను ఒకదానిలోగాని రెంటిలో కలిసిగాని రు 7,500 ల కెక్కువ ఉండగూడదు మరియు పోస్తాఫీసు 5 సంవత్సరముల సర్టిఫికేట్లలో రు 7,500 ల కెక్కువ ఉండగూడదు 37 వ క్లాజు చూడుము.

మ.రా.లు:—(1) ఈ ప్రకటన ననుసరించి పోస్తాఫీసులద్వారా చేసికొనే దరఖాస్తులు, పోస్తాఫీసులద్వారా లోగడ పొంది ఉంచుకొన్న సెక్యూరిటీల మొత్తములు ఏమున్నను వాటితో నిమిత్తములేకుండా, అంగీకరించబడును.

(2) కన్వర్షన్ చే లభ్యమైన 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణపు మొత్తములు, వైని చెప్పిన పరిమితుల వర్తింపజేయునప్పుడు లెక్కలోనికి తీసికోబడవు.

23. చెల్లించవలసిన మొత్తములు:—దరఖాస్తు పెట్టుకొన్న మొత్తములు దరఖాస్తుతో పూర్తిగా చెల్లగట్టవలెను; వాయిదాలుగా చెల్లగట్టగూడదు. కాని ఒకే మనిషి ఒకటికంటె ఎక్కువ దరఖాస్తులను పెట్టుకోవచ్చును; కాని, వాని దరఖాస్తుల మెట్లు మొత్తము 22 వ క్లాజులో నిర్దేశించిన పరిమితులను మించగూడదు.

24. చెల్లగట్టే పద్ధతి:—పూర్వపు క్లాజు ననుసరించి చెల్లవలసిన మొత్తములు, ఈ క్రింద వివరించిన విధములలో నేర్పడుముగా వైనగాని, ఒక విధముగా కొంతయు మరియొక విధముగా కొంతయు గాని చెల్లగట్టవచ్చును:—

(a) దరఖాస్తుదారునికి సేవింగ్సు బాంకు ఖాతా ఉన్నయెడల, ఆ ఖాతా జమను తనకున్న ఏదైనా రొక్కపు నిల్వను ట్రాన్సుఫర్ చేయడము;

(b) రొక్కరూపమున గాని కరెన్సీ నోట్లరూపమున గాని చెల్లించడము; లేదా, అట్టి బ్యాంకు స్థాపించబడిన తావున ఉండే హెడ్డు పోస్టుమాస్టరుకు చెల్లదగునట్లుగా ప్రసిద్ధమైన బాంకుమీద క్రాసు చెక్కు ఇయ్యడము.

25. సెక్యూరిటీలు:—పోస్టాఫీసులద్వారా చేసికొన్న దరఖాస్తుల విషయములో సెక్యూరిటీలు, ప్రామిసరీ నోట్లు రూపమునగాని పోస్టాఫీసుల నుండి పంపించిన జారీ చేయబడును. ఇట్లు జారీ చేయబడిన సెక్యూరిటీలు, పోస్టల యొక్కయు తెలిగ్రాఫులయొక్కయు ఆక్సాంట్లంటు హవాలాలో, ఉంచినచోటలలో, ఉంచుకొనవచ్చును.

26. రాబడిపన్ను:—1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీదను, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీదను, చెల్లవలసిన వడ్డీపైని రాబడి పన్ను మినహాయించబడును. 1929-1947 సం॥ యుద్ధములము బాబకు సెక్యూరిటీలు, పోస్టలయొక్కయు తెలిగ్రాఫులయొక్కయు ఆక్సాంట్లంటు హవాలాలో, ఉంచినచోటలలో, ఉంచినంత కాలమున, ప్రత్యేకముగా వారిపైని రాబడి పన్ను మినహాయించబడును.

27. కన్వర్షన్ (మార్పు):—పోస్టాఫీసు ద్వారా 1929-1947 సం॥ యుద్ధములము కొరకు దరఖాస్తు పెట్టుకొను వారికి, వారికి వైచేప్పిన 3 వ క్లాసులో ఉండే హక్కులు చెల్లించుట కధికారిచే, అన్వయము చేయదగిన కన్వర్షన్ వారంటాకటి (కన్వర్షన్ కోర్కె దరఖాస్తు నమూనాలో తీసుకొని) ఇయ్యబడును.

28. కన్వర్షన్ నిమిత్తము ఇచ్చుకొనే సెక్యూరిటీలు పోస్టలయొక్కయు తెలిగ్రాఫులయొక్కయు ఆక్సాంట్లంటు హవాలాలో, ఉంచినచోటలలో, ఉంచుకొన్నట్టియో లేదా కన్వర్షన్ చేసినవాడు వారి ద్వారా మొదట కొన్నట్టియో, అన్ని కేసులలోనూ, నూటికి 3 వడ్డీ రూపాయ ఋణము లలో వేసిబాబకు అయినగాని, 1916-17 సం॥ పు నూటికి 4 వడ్డీ ఋణము బాబకుగాని సెక్యూరిటీల కన్వర్షన్ (మార్పు),

- (ఎ) అత్యున్నత కన్వర్షన్ వారంటు (పోస్టాఫీసు ద్వారా పొందినవైనను కానివైనను), క్రమముగా పూర్తిచేసిన కన్వర్షన్ దరఖాస్తునమూనాను, మరియు
- (బి) పోస్టల యొక్కయు తెలిగ్రాఫుల యొక్కయు ఆక్సాంట్లంటు హవాలాలో వేర ఎండార్స్ చేయబడిన సెక్యూరిటీలను (సెక్యూరిటీ లేవైనను ఉన్నయెడల)

1917 సం॥ నవంబరు 1 వ తేదీకి తర్వాతను 1918 సం॥ జనవరి 15 వ తేదీకి పూర్వమును ఏదైనా పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బాంకు ఆఫీసులో చాజరు పెట్టినమొదట, 3 వ క్లాసులో చెప్పిన చెల్లవలసిన రొక్క మేమైన ఉన్నయెడల అదిచెల్లించుటకు లోబడి, పోస్టాఫీసుద్వారా జరిగించబడును.

దరఖాస్తు నమూనా లే పోస్టు ఆఫీసులో నైనను దొరకును పోస్టాఫీసు ను సంతర్పణముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు

జారీచేసిన తర్వాత అందుసంతర్పణములకు ఇయ్యబడే రు 10 ల, రు 20 ల, రు 50 ల, రు 100 ల సర్టిఫికేట్లు.

32. పోస్టాఫీసు 5 సంతర్పణముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు, 1917 సం॥ ఏప్రిలు 1-వ తేదీని గాని అటుపిమ్మట గాని ఎప్పుడైనను, సేవింగ్సుబాంకు పనిచేసే అన్ని పోస్టాఫీసులలోను దొరకును.

33. ఈ సర్టిఫికేట్లు నాలుగు విధములవిగా నుండును:—
రు 7 - 12 చెల్లించిమొదట పొందే రు 10 లవి.
రు 15 - 8 " " " రు 20 లవి.
రు 38 - 12 " " " రు 50 లవి.
రు 77 - 8 " " " రు 100 లవి.

34. సర్టిఫికేట్లులో ప్రాసెయిర్లు పూర్తి మొత్తము జారీ చేసిన పిమ్మట అందుసంతర్పణముల కియ్యబడును. కాని ఆ అందు సంతర్పణముల కాలములోపల నెవ్వడైనను సర్టిఫికేట్లు గలవాడు ఋణపు ప్రకటనలో నిర్దేశించబడిన కేట్ల చొప్పున, రొక్కమును పొందుటకు హక్కు గలిగియుండును.

37. ఈ సర్టిఫికేట్లు రూపమున ఏ ఒక మనిషిగాని, నూటికి 3 వడ్డీ రూపాయ ఋణము, నూటికి 3 వడ్డీ రూపాయ ఋణము, నూటికి 4 వడ్డీ రూపాయ ఋణము. 1929-47 సం॥ యుద్ధ ఋణము, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములు, 1922 సం॥ యుద్ధపత్రములు, వీటిలో చేసి బాబుతైనా, పోస్టాఫీసుల ద్వారా తాను పొంది ఉంచుకొన్న సెక్యూరిటీలు గాక, రు 7,500 ల కన్నుర మొత్తము ఉంచుకొనరాదు.

38. జారీచేసిన పోస్టాఫీసు ఉండే సర్టిఫికేట్లయొక్క పోస్టుమాస్టరు జెనరలు సెలవు పొందిననే తప్ప, ఈ సర్టిఫికేట్లను ప్రాసెయిర్లు చేయరాదు.

40. ఈ సర్టిఫికేట్ల కొరకు దరఖాస్తు నమూనాలు ఏ పోస్టాఫీసు వద్దనయినను దొరకును.

(అవసరమగుచో కూడిన గవర్నరు జెనరలు గారి ఉత్తరువులను)

జె. బి. బ్రన్యేట్,
ఇండియా గవర్నరు మెంటు సెక్రటరీ.

యుద్ధ కార్యాలయము

వైనిక సమస్య

ప్రత్యేకాధికార నియమావళి.

యుద్ధకార్యాలయమునకు చేరనివారు యుద్ధము నెట్టి దృష్టల నవలొకించుననియు నటుంచి యుద్ధకార్యాలయము వారికి యుద్ధమున నెట్టి యభిప్రాయమునునో మోచింతము. యుద్ధమునగ నీదినమున నీప్రాంతమున గాపాడుట కిన్ని కోట్లు, ఆ ప్రదేశమున ముట్టడింప నిన్నిలక్షలు, ఇన్ని వేల వైనికల నష్టమునకన్న ఇన్ని కోట్లవైన్యము నిలువ బలమున నున్నది— యా మున్నగు వైనికబలయోచనము తప్ప తదితరముగాదు. ఈ ప్రకారము వైన్యములను ఆయారంగములనుంచి జర్మకల కెపు డొట్టిడి కలుగజేయవలయునో నాటి కాయాప్రదేశములనుండిన వైనికబలముల నభివృద్ధిపరచుట యత్యావశ్యకము. అంతయు గాని ఎంత దివ్యమగు నూహాపోహల గలిగి యున్నను యుద్ధకార్యాలయము వారు వైన్య జరుపకుండిన అపజయము సిగ్గును.

యుద్ధకార్యాలయమున వైనికబలము చుట్టుముట్టి యుండును. వైన్యముల యందు నిరంతరప్రభుత్వము చెల్లుచున్నది. చేతుల నోడించి యుద్ధపుల నాచరణకు గొనవచ్చుటయే గాని తద్వ్యతిరేక మెచ్చుట గానరాదు. ఇట్టి యధికారమునకు మించిన యాధ్యత యుద్ధకార్యాలయము వారిపై వచ్చును. జాతికంతకును వారు తురవాదులై యున్నారు. ఇట్టి సూక్ష్మమున వారి యధికారము నానాటికి మరింత నిశ్చయకరము నుజును. అప్రతిహతమగు పరిపాలనము సంభవించుటకు ఆశ్చర్యదాయకముగాని, సంభవించుటయందు విశేష మెక్కియును లేదు. యుద్ధకార్యాలయము జాతి సంతయు రక్షించుచున్నది. రక్షకులను రక్షితులయెడ నిరసన భావముండును. వారు చెప్పినదానికి తిరుగలేదు. చేసితిరవలయును. లేదా చావలయును. రక్షితులు తలపెట్టిన రక్షణ విజయము త్తములు జయప్రథముగ సాగుచుండేనేని యాభావము మరింత గాఢమగును. మన యుద్ధకార్యాలయమువారు తమ యత్నములయందు నెప్పుడుండెరి. ఇతిరయుద్ధకార్యాలయముల వలె నీకార్యాలయాధికారులు కూడ పారపాలు లొనర్చుచుండక పోలేదు. సివిలియనుల మూలమున కొన్ని కొన్ని విఫలమైంది వీరు గూడ సంరక్షించబడిరి. మొత్తమునై యుద్ధకార్యాలయమువారి రక్షణకైయు కొనియాడిదగియున్నది. నిరంతరప్రభుత్వము యుద్ధకార్యాలయముల సామర్థ్య ప్రజలు గమనింప వలయును.

యుద్ధ కార్యాలయమువారు నిర్దోహులైనను, వారిని ప్రజలొకానొకప్పుడు దూషించుట కూడ కలదు. గతవారమున యుద్ధమంత్రి లేచి “జులై మాసాంతమునకు వారు 5 లక్షల వైన్యము నీయవలయునని యనునదికి” ఈ యుద్ధాంగి ఏల యిట్టి యసందర్భపుమాటలాడుచుండెనని యనుకొంటిమి గాదా. ఇట్టి కోరిక యసందర్భమే గాని యొకటి రెండోముల విచారించిన సందర్భాసందర్భతలు విదితము కాగలవు. చాల కాలమునుండి వైన్యముల విషయమై యుద్ధకార్యాలయములు చొరతనమువారిని కోరుచుండవచ్చును. వారికినీ అనుమతి యిచ్చియుండవచ్చును; లేదా శత్రువులయెత్తులు యుద్ధకార్యాలయమునకు తెలిసి, వారందులకు ప్రతియెత్తు నెత్త నూతన వైన్యము లగత్యమై యుండవచ్చును; లేదా విశేషమగు వైన్యమును యుద్ధాంగమునకు గొనిపోయిన యెడల తక్షణమే, యుద్ధాంత మగునట్లు పరిస్థితులు మారియుండవచ్చును. ఏదియోయొకటి జరిగియుండవచ్చును. సంగతిసందర్భముల మనకు సాంతముగ తెలియవు గాన మన మొకప్పుడు వారి నకాగణముగ దూషించుటయు గలదు.

జకామెక సమయమున యుద్ధ కార్యాలయపు ట్టికారము, దొరతనములోని యితరభాగములకు గూడ వ్యాప్తము కావచ్చును. ఇందునలన విశేషమగు ప్రమాదముకలుగును. ఇట్టి స్థితి జగ్గునిదేశమునందు సంభవించినది. రెన్నాలమున జరిగిన ప్రమాదము లోకప్రఖ్యాతము. ఇంగ్లండు దేశ కార్యాలయమున కిట్టి స్థితి సంభవించినా లేదా యను విషయమున నభిప్రాయభేద మున్నది. వైనిక నిరంతరబడిక స్థితికి యోచనా శక్తి లోపము ప్రధమముగాన ఇంగ్లండు కార్యాలయమువారి యంత ప్రభుత్వముచేత గోచరించుచున్నది.

విషయ ప్రవాహ సామర్థ్యముండవచ్చు యోచనాశక్తి పూర్వకము. యుద్ధకార్యాలయము వారికి దాఖ్యాంగముగియు బోధపడవచ్చు గతవాగము తాత్కాలిక మొదలుగున్నది. పట్టుబట్టలేదు, వైన్యమును వైనిక సేవా భావము ప్రజలలోనుండు దానిని నిత్యమై ప్రభువుల నివేదనమునకుగూడ

వారి యనుమతిని వడసెను. కానన మామోదితమై భద్రమై యుండ “సభవారిని మనస్థిరాని మాత్రముగాయ యొనర్చుచున్నది” దృష్టి ప్రభు వెం రు ల క న వ ల యు ను! రా బ్యాంగ వ్యవహారములను బట్టి చూడ ఇట్లు మాయ జేయుట అచనరమే గాక బాధాకరము. మాటమరునకు మాయ జేయుట ఆవశ్యకమని యెంచిన, చేసినపనిని గూర్చుముగ నుంపక బహిరంగ మొప్పుట యుచితమగును గనుక త్వరితగతిన ప్రజలసభవారు యుద్ధ కార్యాలయపు మోసముపై విచక్షణ చేయవలయును. లేనియెడల సభ్యులస్వభావ గౌరవమునకు భంగము కలుగును.

రాబ్యాంగమునే గాక, ప్రజలయు వ్యాప్తికలయు భావములు యుద్ధకార్యాలయమువారు గ్రహింప జాలరై! పత్రికలయెడ వారి కాశక్తి కనికరములు రెండునునూడ నాలోచితములై యున్నవి. శేషమ పత్రికా విదేశ ప్రచార మాపి చేయబడినది. ఈ నిరోధన మొనర్చు వారి యుద్ధకై మొకటి. ప్రచార నిరోధనము మూలమున ప్రజలకు కలిగిడి యభిప్రాయము వేరొకటి. మన నిబంధనలన ప్రజల కిట్టి యిట్టి యభిప్రాయములు కలుగునను దూర దృష్టి లేని యుద్ధాంగులెందుకు పనికివచ్చును? పత్రికా ప్రచార నిరోధనము యుద్ధకార్యాలయమువారి కృత్యమని ఎట్లు తెలియకుండ అని ప్రశ్నింప వచ్చును. యుద్ధకార్యాలయపుగాని తగులనివారెవ్వరిట్టి కార్యము నొనర్చును. ప్రభాభిప్రాయము వీరు గ్రహింపలేదుటకు వీరు గొనివచ్చినవిధమున వైనిక సేవాకాసనమే ప్రమాణము. నిర్బంధ వైన్యసేవకు మారు మాటాడక ప్రజలు ఆమోదితులైన వీరు తలచియుండుట పొరబాటు. మానవస్వభావమున ఆధికనిమయములను వీరు గ్రహించి యుండక పోవుటచే నిట్టి తప్పుడ మొనర్చిరి.

సమరనిర్వహణ తంత్రమున తమస్థానమును గ్రహింప జాలమి యుద్ధకార్యాలయమువారి విషయమై గమనింప వలసిన చూడనయంతమై యున్నది. తామే సర్వస్వముని భావించి వీరు చరించుట గలగు. సమరనిర్వహణ యంత్రమునకు 4 భాగములు— నాకాదకము, యుద్ధకార్యాలయము, ఆయుధసామగ్రి మంత్రి బృందము, అండ్ జాబి. వీటియందు తుదియంగము ప్రధానము జాలియుండిన గాని యుద్ధకార్యాలయ ముండలేదు. జాతీయులయొక్క తమ ఆచారపద్ధతులపై నాధారపడియున్నది వై యంతమును యుద్ధకార్యాలయము వారు గమనించినటుల లేదు. తమ యిచ్చవచ్చినట్లు వీరిని చరించనిచ్చియుండియెడల యిదివరలోనే పొలములు దగ్ధమైయుండును. వ్యవసాయముల నుండి యరికొందర యుద్ధమునకు గొంపోవలెనని గతవాగమున నై యుద్ధకార్యాలయము యిచ్చించెను.

యుద్ధకార్యాలయము వారి కోరికల పట్లించు విషయము చొరతనమువారికి ముఖ్యసమస్యమై యున్నది. యుద్ధము జరగుచున్న కొలది యాత్రమై మరింత ప్రాముఖ్యతను వహించును. సమర నిర్వహణవిశ్మ, నిర్వహణ కాలము మున్నగు నవి వివాదాంశములుగావు గాని కార్యాలయమువారి యోచన యుచితమా యనుచితమా యనునంతయు విచారణీయము. తమకు సంబంధించిన యంతముల యందు గూడ యుద్ధకార్యాలయము వారి యధికారము చెల్ల నిచ్చుట యుక్తమా అయుక్తమా? యుద్ధకార్యాలయము వారి కోరికలు న్యాయమగు ననియు, ఇతర కార్యాలయ భంగకరములు గాక చెల్లించగలిగినవియు వై యుండవచ్చును. ఇందులకు భిన్నముగ నుండ జాలవని నిశ్చయించ నసమర్థులమై యుంటుగూడ స్పష్టమగు నంతమై యున్నది. ముఖ్యాంశముల విమర్శించి పరిష్కరింప తానుమాత్రమే క్రమమగు నధికారి నని యుద్ధకార్యాలయము జనులకు ధృవపరప లేదు.

జాతీయ సేవా ప్రధానోద్దేశ్యి దేశమునంతట నుండు కార్మికులను, అత్యున్నత బట్టి ఆచూ కార్యముల యందు నియమించునను ద్వేషముతో చొరతనమువారి కభిమతెల కొల్పిరి. వివిధకాఖలు వారి కోరికల పట్లించి గమనించి, తన యేర్పాటుల నితరు జేసియుండెదవాడు. వైన్యమున కింతయంది, నాకల కింతయంది వ్యాపారమున కింతయూ ప్రకారమున విభాగ మొనర్చును. “మనుషుల సృష్టింపనే నమగదను గాను. ఇతర వ్యాపారములగూడ వైనిక వ్యవహారములకై ముఖ్యమై యున్నది. ఉన్న బలములతో కాలక్షేపము చేయవలసినదని యుద్ధ కార్యాలయము వారికి స్పష్టముగ తెలియలేదు నీతడు సమర్థమైయుండును. మూతర బలమును వివిధకాఖలకు విభజించునట్టి ప్రత్యేకాధికారి యుండవలెనని జాతీయులు వైన్యమునకులే పరిపాలకము నివాహకముగ జరుపవలగుదురు. వైన్యమునకు సహాయకమును, ఉన్నట్టుచున్నవై యున్నది. గాని ముఖ్యమంత్రిని తన సేవకు, వారి పట్ల బాధిభావమును నిలకొట్టుటలయందు, ఆ ఆధిభావమును

మైనూరు రాజ్యమున దొరకేస

కొత్త తెలుగు గ్రంథములు

శ్రీశ్రీ పురము రాజాగారి నిమిత్తము తెలుగుజాతిలో సంచారము చేసి బ్రహ్మశ్రీ పెండ్యాల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి గారు పూర్వకవులు గవించిన కావ్యాదలక సంపాదించుచున్నారని ఆశాశ్రీ గారి నడుమ మైనూరురాజ్యమున చేరి యచట పరిశోధించ నీక్రింది తెలుగు గ్రంథములు వారికి లభించెన అందు కొన్ని యపూర్వములు

I (1) భాగవతము దశమస్కంధము - తిరిగిండ వెంకటప్ప విరచితము. (2) శేషచల పురాణము - వేంకటసుబ్రహ్మణ్యము (3) కపోతవాక్యము - కవిశేఖర కావరామ. (4) మైరావణ చరిత్ర - జాయనకవి (5) విరాట పర్వము - వల్లభ నూరి పుత్రుడగు తిమ్మకవి విరచితము. ముప్పైరెడ్డి కంకత నియంబుడైన. ఆది సభారణ్యపర్వములు కూడ రచించినట్లులందుచూపించ బడెను. (6) జ్ఞానసింధువు - కవి బసవకవి, ఈతడు నన్నయశిష్యుడు మూలము నతిం చెను. (7) నలచరిత్రము - రాఘవకవి. (8) భాగవత దశమ స్కంధము - మడికి సింగం (9) శివయోగసారము - గణపతి దేవుడు, ఈతనికి సదానందయోగి యను నామాంతరము కలదు. (10) కన్యకాపురాణము - కొండమడుగుపుల్లకవి. (11) గురు రివ్య సంవాదము - కవిశేఖర లేదు. ఇవియన్నియు ద్విపద కావ్యములు.

II పద్యకావ్యములు (1) బ్రహ్మశ్రీ త్తర ఖండము - పుల్లకవి (2) కృష్ణార్జునసంవాదము - ఓబనామాత్యుడు (3) వివేక సింధువు-కొండనాథుడు (4) గీతగోవిందము-బుద్ధుడవేంకటకవి. (5) దేవకీందన తత్వము - తిక్కన సోమయాజీకృతమని యన్నది. (6) అంగదరాయభారము-చిదంబరకవి, ఈతడు మహారాష్ట్ర బ్రాహ్మణుడు. (7) చారుచంద్రోదయము - చెన్నమరాజు. (8) జ్యోతిషరత్నాకరము - అన్నయకవి. (9) లక్ష్మణమంజరి - తిమ్మయమంత్రి (10) కళాధరోపాఖ్యానము - మడియము వేంకటరమణకవి. (11) భాగవతపంచవింశతి - కవిశేఖర లేదు.

III గద్యకావ్యములు (1) బ్రహ్మవిద్యా సుధాన్వయము-పంచమాంధయతి (2) రామాయణము - కవిశేఖర లేదు. మహారాష్ట్రలో తెలుగుకథలుండటము, గోదావరిమండల వాసి యగు మడికి సింగం రచించిన భాగవతము నేటికి మైనూరు రాజ్యమున దొరకుటయే వింతగాల్గుచున్నది.

నిజాంపట్టపు నిటికవ్వములు.

అయ్యా, శేషశాలాకాలో నిజాంపట్టము గ్రామము శివువస్తా రా విరాజ్యవారికి సం॥కు 12000 రూలు ఇచ్చుచున్నది. జన సంఖ్య 6000. నిటివిషయమున ఆయూర పేరునకు మూత్రమొక్క మంచినిశ్చేదాని యను రెండుచెరువులును తప్ప వేరే నీటి యాధారమేమియును లేదు. బావికట్టి 6 వత్సరములైనది. ఆ బావి కట్టినప్పుడే కలనమైనరాతిలో కట్టక కొయ్యలు మొదలైనవానితో అడుగున దిట్టపరచినందున నాబావికి వచ్చు జలము ఉప్పునిగుగ మారుచున్నది. ఆయూరికి ఆది ఒక్కటేమీ బావి గావున సర్వకాలము లందును దాని చుట్టును జనులు మూగి యుందురు. ఎట్టి వారైనను నాయూర 8 గంటలకు భోజనము చేయ గోరెనను 12 గంటలలోకల కాదు. నేనవికాలందు జను లడుగున నుండు మట్టినికే వాడుకొనుటచే వ్యాధులు సంభవించు చున్నవి. గృహకృష్ణములకొఱకు చెరువుల నుండి నీరు తెచ్చుకొనుట కైనను ఆ చెరువులు రెండును ఎండిపోవును. కాన నాపురవాసులు నేనవికాలమందు చెరువులలో గుంటలు త్రవ్వకొని నీరు తెచ్చుకొందురు. ఈలాగున నుండు బావియును చెరువులును కుద్రపరచి వేరొక బావి ఏర్పరచవలయునని భోగ్యవారి నెన్ని పర్యాయములు ప్రార్థించినను నిష్ఫలమౌజన పడెను. ఇంకనైనను తాలూకాబోధ్య మున్ను మన్నించి నీటి ముబ్బందులను తొలగించెదరుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. ఒక పురవాసి.

మైనూరు మహారాజావారు ఉదకమండలమునకు వెల్లిము, నైలాఖరన, నురల మైనూరునకు వత్తురనియు తెలియ

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

గుడివాడలో ప్రాసెడరు రామమూర్తి నాయుడుగారు తమ గౌరవ ప్రదర్శనమువలన వచ్చిన సాములలో 50 రూ॥లు గూలూరు రామచంద్రరావుగారిచే స్థాపితమైన ఉచిత పాఠశాలకును, 50 రూ॥లు చాలికాసారశాలకును, మేరే పుస్తక భాండాగారమునకు 101 రూ॥లు ఒకరిని 7-వ తేదీనాడు నాయకుగారికి సన్మానములు జరిగిన నాయుడుగారు బ్రహ్మచర్యము మున్నగు విషయములను గూర్చి యపర్య సింపిరి.

కృష్ణజిల్లా పాలమూరునుండి యొక విలేఖరుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:- గత రెండుసంవత్సరముల నుండియు అతి వృష్టివలన మైలునడవ మైనవి. కాని రివిరాను తెచ్చటను ఈ యబడలేదు. గతసంవత్సరపు నష్టమువలన రైతులు అప్పుల పాడైరి. అత్యవసరములగు వస్తువుల ధరలును పెరిగిపోయినవి. ఏలాగోపుత్రేపూగలు తాకట్టుపెట్టి దానవాప్యసాయంచేసిరి. ఈప్యసాయఫలము కలుగునేమో యనుకొనగా 4 వ తేదీ నుండి గొప్పవానలు అరంభమైరైతులను పూర్తిగాపాడుచేసెను. దీనివలనముగా పలుచిక్కులు గలుచున్నవి.

మైనూరు సంస్థానమునందు గ్రామభివృద్ధి యధ్యయము విషయమున కొన్ని దుర్భేదప్రాయములను తొలగించుటకు మైనూరు ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించిరి. ఈయధ్యయము సందర్భమున ప్రత్యేకముగా ఒక ఉద్యోగవర్గమును స్పష్టింప లేదు. ఈవనిని రివివ్యా అధికారుల విచారణక్రింద గ్రామ సంఘములకే విడిచిపెట్టితిమి. ఈవిషయమున ప్రజల ద్రవ్యము వ్యయముచేయబడునటు అబద్ధము. శాస్త్రోపయోగముగు పనులను నిర్వహించుటకు అసలగు వ్యయములో సగమును ప్రజలు భరించు వరకుతో గ్రామసంఘములకు గ్రాంటు విచ్చితిమి.

భీమునిపట్టణము నుండి యొక విలేఖరుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:- గ్రామ కరణములజీతముల వృద్ధి విషయమున పనిచేయుచున్న కృష్ణజిల్లా మోగల్లు (గ్రామకరణం) అయ్యగారి తిరుపతిరాజు గారు భీముని పట్టణము నందు నుండల సభాగ్రాసనాధిపతు లగు గౌ॥ భూ. వేంకటపతిరాజు గారి తో మాట్లాడి కరణముల జీతముల వృద్ధిని గురించియు ఒక తీర్మానమును తీర్మానములపట్టికలో చేర్పించిరి. తిరుపతిరాజు గారు తెలుగుజిల్లాలలోని కాసన సభ్యులతో మాట్లాడి ఈవిషయమునుగూర్చి కాసన సభలో ప్రస్తావన చేర్పించిరి. మే 22 వ తేదీని జరుగు కాసనసభయందు గౌ॥ శివరావుగారి విషయమునుగూర్చి యొకతీర్మానము పుపపాడింతుమని తెలిపిరట.

13 వ తేదీని ఒక విలేఖరుడు పెద్దాపురమునుండియిట్లు వ్రాసెను:- వారముగోజులనుండి ధూయూరిలో వర్షమ పడి మితముగా కురియుచున్నది. మొన్నచుధ్యాయ్నా ను కుంభ వృష్టి కరిసి యేర్లు పూర్లు ఏకమయ్యెను. ఇండ్లలోనికి నీరు దూరి పిల్లిజల్లులను తెప్పవని తేల్చిరి. ఈవారం గోజుల వర్షమునకు గోడలు కూలుచున్నవి. దేవాలయపు గర్భాలయములోనికి నీరు ప్రవేశించి దేవుని జలక్రీడాజించెను. ఇన్నాళ్ల కేవలం తెరిపియిచ్చిరది. మునిసిపాలిటీవారు కొత్త కాలవవద్దగాని వేపారెవువద్దగాని గట్టుగట్టి నీరు ఊడలోనికి ప్రవహించునంద చేయవలెను. ఈ విషయమున మునిసిపాలిటీ వారు వర్షాకాలము రాకముందే ఏర్పాట్లుచేయవలెను. గోడ్లు కూడ పాగుగాలేవు. మిట్టపల్లము లెక్కువగా నుండుటచే ఒక్కొక్కప్పుడు బంగ్లము క్రింద పడుచున్నది.

తెనాలి శ్రీరామ ఎలెక్ట్రిక్ కంపెనీ:- గుంటూరు జిల్లా తెనాలి పురములోని మాడిన్ పేటభాగములో ఇండ్లకును, రైస్ మిల్లులకును, మున్నగు వానికి ఈకంపెనీవారు (ఎలెక్ట్రిక్) సిటి, విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లైచేయు విషయమును ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరి. ఈ కంపెనీ 1910 వ సం॥ రపు ఇండియన్ ఎలెక్ట్రిసిటీ కాసనములోని 9,11,20,21,22,23,24,25,26,42 ఇంజనులకును, 6,17 ఇంజనులకును బాదియుండును. కంపెనీ వారు 13 వేల రూ॥లను ధరనకుగా చెప్పి ఫిర ఆకాంక్షలు గారి పరముచేయవలెను. ఈ కంపెనీ, 2½ సంవత్సరములకు విరాద భాగంగా పనిజరిగిండుటలేని ఛాలీసెస్ ఎడల

ప్రభుత్వమువారి సమ్మతి రద్దుచేయబడును అట్టిసమయమున కంపెనీవారు కట్టిన ధరావత్తును ప్రభుత్వమువారే తీసికొని నష్టపడిన వారికిచ్చెదరు ఏప్రిలు 1 వ తేదీనుండి జూలై 31 వ తేదీవఱకు సాయంత్రము 6½ గంటలనుండి తెల్లవారి 5½ గంటలవఱకును, నవంబరు అరంభమునుండి జనవరి మాసం తెమువఱకు సాయంత్రము 5½ గంటలనుండి తెల్లవారి 6½ గంటలవఱకును తక్కిన మాసములందు సాయంత్రము 6 గంటలనుండి ఉదయము 6 గంటల వఱకును విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లై చేయుదుం డనలెను

వార్తావరణ స్థితి

1917 సం॥ మే 18-వ తేది శుక్రవారము.

పదేశములు.	18-వ డైరీ ఉదయము 8 గంటలకు నాయురీదనము అంగుళములు	కడచిన 24 గంటల లో, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.		
		తొలగి	తొలగి	కడచిన 24 గంటలలో	మొత్తము	
గోపాలపురము	29.844	89.7	78.0	...	1.86	1.88
వాల్తేరు	29.868	89.9	77.0	...	2.54	2.00
కాకినాడ	29.877	90.0	74.8	0.28	9.88	1.22
బందరు	29.815	93.3	76.2	...	3.58	1.11
గుంటూరు	...	93.7	76.0	...	2.74	1.38
నెల్లూరు	29.854	94.7	77.1	...	0.31	0.72
చుదామ	29.867	91.0	77.8	...	0.44	1.08
కడలూరు	29.878	91.8	76.6	...	0.38	1.02
నాగపట్టణము	29.878	90.0	76.8	...	0.40	1.68
కొలంబూ	29.862	90.7	78.8	...	7.81	16.66
తిరువనంతపురము	29.871	88.0	76.2	0.28	0.88	7.84
కొచ్చికోట	29.849	92.0	77.0	...	4.00	9.09
కల్లికోట	29.850	89.4	76.7	...	0.68	7.28
మంగళూరు	29.866	90.6	77.8	...	0.05	2.97
బొంబాయి	29.882	89.8	79.2	...	0.24	0.06
హైదరాబాదు	29.850	91.8	71.8	0.25	3.65	1.42
ఆనంతపురము	...	93.2	76.2	...	3.01	1.57
బళ్లారి	29.841	99.5	74.7	...	1.32	1.76
కర్నూలు	...	...	...	...	...	...
కడప	29.844	95.0	77.2	...	2.21	1.24
తెంగుళూరు	29.845	89.0	67.8	...	3.57	3.48
కొడైకనాలు	22.784	67.4	51.7	...	4.88	7.82
ఉదకమండలము	29.018	69.7	47.8	...	1.94	7.41
కోయంబత్తూరు	29.856	97.0	74.8	...	0.78	3.06
వెల్లూరు	29.869	97.0	75.4	...	0.47	2.71
సేలము	29.852	98.2	76.8	...	0.61	5.01
తిరుచనాపల్లి	29.877	100.1	75.4	...	0.90	3.46
పునుకోట	29.878	96.0	76.0	...	0.80	2.68
మధుర	29.866	96.1	74.1	...	2.88	4.12
తిరునల్వేలి	...	...	...	...	0.84	3.96

వాయు స్థితియందు మార్పులు విశేషముగాలేవు. పశ్చిమతీరమునందును కర్ణాటకమునందును బంగాళాఖాతమునకు పశ్చిమమునను వాయుభార మెక్కువగా నున్నది. బర్మాము దును దక్కనునందును వాయుభారము తగ్గియున్నది. వాయువు సాధారణవేగముతో విదుచున్నది. ఈ ఉదయమునేక ప్రదేశములందు వాయువునందు చలనములేదు. కర్ణాటకమునందు మధ్యమోడ్లము తక్కువగా నున్నది. సాధారణముగానంతటను తగ్గియే యున్నది. తూర్పు తీరమునందు మధ్యమోడ్లము 3 నుండి 9 డిగ్రీలవఱకు తగ్గియున్నది. రాజధాని ఉత్తరభాగమునందు పగటి యుష్ణము అసాధారణముగ తగ్గియున్నది. రాత్రి యుష్ణమును తక్కువగానే గలదు. వాయువునందు తేమ అంతగాలేదు. మేఘములును తగ్గివి. హైదరాబాదునందు అరంగుళమునకు వైశ్యవర్షము కురిసిరి.

ఆర్. ఎల్. జోన్సు, వార్తావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

సానికవార్తలు

దక్షిణాదియ ప్రాంతసమాజము

అక్టోబర్ 97 సం॥ ఇంటియందు 20 వ తేదీ సాయంత్రము ప్రాంతసమాజములో ఉపాసన జరుగును

బళ్ళారి సరసవిద్యార్థి సభ — ఈ సభవారు తేపు సాయంత్రము 5 1/2 గంటలకు కట్టెరియా ప్లాట్ హాలులో “లవకుశ” నాటకము నాడెదరు

మారిషసు ద్వీపములకు మే 10 తేదీ:

మారిషసు మేలు తేదీలు మదరాసు జనరలు పోస్టు ఆఫీసువద్ద ఈనెల 21వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు ప్రయాణము జరుగును. కొలంబోమిదుగ వెళ్లును.

యుద్ధములమునకు చందాలిచ్చినవారి పేర్లు.

872	సర్. పి. ఎస్. శివస్వామి అయ్యర్ కె. సి.	
	ఎస్. వి. గారు	రూ 25000
873	ఎస్. ఎస్. సుబ్బారావుగారు	1000
874	బి. ఎస్. వసుదానం గంగారామ గారు	8000
875	కెప్టెన్ జి. పి. పెద్దగారు	5000
876	కెప్టెన్. హెచ్. డబ్ల్యు. జి. కింగు	
	పి. జి. పి. కింగు కన్యగార్లు	2500
877	జి. హెచ్. వాసుగారు వారిసతీవతి	10000
878	కదన్ కండి మోస్టి సోదరులు	1000
879	హాజీమహమ్మద్ బాదుషాహాహేలుకంపెనీవారు	2000
880	దక్షిణారాట్టు జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులు	2000
881	హెచ్. ఎస్. జాకన్సు, డబ్ల్యు. డి. ఆర్.	
	జాకన్సు గార్లు	5000
882	కే. అబ్దుల్. కరీము సాహేబు కంపెనీవారు	800
883	పి. ఎస్. లారీ గారు	1500

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ:—నిన్న సాయంత్రమున

విద్యాభ్యాసానికి ఏర్పాటు చేసిన జరుగువలసిన సభ జరిగినది గాని అసంతృప్తికరమైన చిరుకూరి వీరభద్రరావుగారు యుద్ధ సింహాంక పోపుటచే బాధిస్తూ ఉన్నవలక్ష్యసారాంశములను గా రా విషయమును (ఆంగ్లం ప్రాచీన గౌరవము) గూర్చి ఆంధ్రమున గంభీరపద్యమును సెలవగిరి. అధ్యక్షుల వహించిన సంగీత కార్యచరణ గా హరిసర్వోత్తమ రావు పంతులు ఎం. పి. గారు కార్యదర్శి ప్రసక్తిపై వెల్లడయ్యింది రాజాంక పోపుటచే మహేంద్రవరము నుండి వచ్చిన శ్రీపాద పేరి కాశ్రిగారధ్యక్షుల వహించిరి. ఉపన్యాసములు ఆంగ్లం కార్యదర్శియు, దిగ్విజయము శిల్పకళావైఖ్యయు నాకానిర్యామము సమద్రయానము విదేశయాత్ర వలసర్యామల ఏర్పాటు భాషాపాఠము మున్నగు విషయములను గూర్చి విపులముగ ప్రమాణముగ నుడిచి సభ్యుల మనంబులకు తృప్తి భరితముల నొసరించిరి. వెక్కెండ్రు సభ్యులు సభకు వచ్చిరి. ప్రారంభమున ఉపన్యాసముల ముగియు గూర్చి కాశ్రి కార్యదర్శి కాశ్రిగారి గోపాలరావుగారు సభ్యులకు వివరించిరి. అంత్యమున పిజల సుబ్రహ్మణ్యము గారు ఎల్లరకునువందనము లనవించిరి. అధ్యక్షులకును ఉపన్యాసకులకును పున్న మాలము గుచ్చములను సమర్పించబడెను.

బాధా లేక మేన కలిగింపని మందు:— సాధారణముగ శరీరము కాలినవారు పడేదిబాధ చెప్పులవికాదు. పరాసు నగరమున నున్న సెయింటు నికోలాసు వైద్యశాలలో నిట్టి గోగముల నతిసులభముగ కుదిర్చెదరని విని నే నచ్చటికి బోయి. అవైద్యశాలలో నెచ్చటను మూలుగే వినబడలేదు. “మికేమి యు మందు వేయుటవలన బాధలేదా” అని నేను గోగుల నడగితిని: “ఎంత మాత్రములేదా”ని యెల్లవారును ఏకగ్రీవముగ జెప్పిరి. ఇట్లు శరీరము కాలినపుడు గోగులకు కొంచెమైన ఆయాసము కలుగకుండగ నుపకాంతి కలిగించు సాధనము కలదని నేనిదివర కెన్నడును విని యెరుగను. కర్పూర పూసక, గుగ్గిలము పోడను, పారశీను అను పదార్థము పోడను కలిపిన సెక్ విధముగ మైనము తయారగును. ఈ మైనమును చాల పేడి యెక్కువ వరకును కరిగింపవలయును. అప్పుడు అందులో చేయిని నెట్టిన చాల చల్లగను; సౌఖ్యముగను నుండును. ఈ మైనమును యొక కుంచెతో పుండు పైని పెట్లగ రాసిన యెడల మిగుల సౌఖ్యముగ నుండును. ఎంత కాలినను, మందు నేసి కురుపుమానిన తరువాత మచ్చయెచ్చటను కానరాదు. బాధ్యుడి సాన్స్ యొక్క అనుభవ ప్రయోగము ఈ మందును కనిపెట్టెను. అని విని ప్రేమిష్టివచ్చు కన్య డెయిలీ కానికలు పత్రికకు వ్రాసినది.

ముఖ్య సమాచారములు

(0)

తిరువాన్కూరు సంస్థానములో అనేక గ్రామములలో పాఠశాలలను నెట్టుటకు ప్రభుత్వము వారి కొప్పకొనిరి.

సివిలు స్టూడియో తర్ఫీదులయిన తరువాత వారి బత్తేరి పాండురంగా రావుగారు నర్సాపురమునకు వెళ్లెదరు.

5 వ ఆంధ్రముహా జనసభ శ్రీ కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి యధ్యక్షతక్రింద నెట్టురు పురభవనమున జూను 1,2, తేదీలను యదయము 7-30 గంటలకు జరుగును.

తిరువాన్కూరులో తెరిసాజో నెపు, సారాపా నెను అనుసిరియా కన్య లిరుపురు పట్ట పరీక్షకు వెళ్లి, కృపార్థత నొందిరి. వారి అభిమాన విద్య దేశచరిత్రము.

తిరువళ్ళూరు ప్రేమనరీ సుబుమేజస్వీలు పద్మనాభ పాణిశేరు బి. పి. బియర్. గారు చనిపోయిరి. ఆనందర్కమున సుబుజననెక్కరు రామస్వామి అయ్యర్ గారిని ప్రభుత్వము వారు పట్టుకొని ప్రోసెక్యూటు చేసిరియు, ఇవానా సంస్థము లోని ప్రముఖులు కొందరు పాణిశేరు గారి మరణమునుగూర్చి మూర్ఖులుటకు తిరువాన్కూరు దివాను గారి వద్దకువచ్చిరియు తెలియుచున్నది.

మతపట్టారు గ్రామములో ఒక నాయకు కాకుళుడొకరి నబాలుడు యడవికి తేటకరిగెను. ఆ బాలునితో కొందరండిరి. వారు ఒక వ్యాధిమును కొట్టిరిగాని, అది తప్పించుకొని పారి పోయెను. ఆ బాలునికొక కాపురి. కామకొనియుండెను. కొంత సేపటికి ఆ బాలుడెప్పుటిరె వచ్చెను. దురదృష్టము వలననది బాలునిమీద దుమకి యితరులు రాకముండే, వానిని ఘోరము గా నలగగొట్టెను. ఇప్పుడబాలుడు నుమ్మారు వైద్యశాలలో నున్నాడు.

గత బుధవారమునాడు కాశీలో కాశీనాథ దేవస్థానమునాడు అను నిరువురు న్యాయవాదులు దేవస్థాన గారి బండిలో న్యాయస్థానమునకురుగుచుండిరి. దారిలో రెండు జ్యూబిలంట్లు ఎదురువచ్చి గుట్టుపుబండిలో దీక్షా నెను. కాశీనాథ దేవస్థానము యితరులకు దుముకుటకు ప్రయత్నించుటలో దురదృష్టమువలన బండిచక్రము క్రిందబడి వెంటనే చనిపోయిరి. గుట్టుపురానికి గూడ గాములు దగ్గరి మరు నాడు చనిపోయెను. రామమోహన దాసుగారు అదృష్టమున తిన్నగ నివలెలకు దుముకుటచే బతికిరి.

నంది దుగ్గము గవలలో కూలిపని చేయుచున్న చెంబూ మాను అను నతడు గత శనివారమురాత్రి ఆహారములో పాపాణమును గలపుకొని లిని ఆత్మహత్య గావించుకొనెను. ఈతడు దక్షిణాఫ్రికాలో కొంత కాలముండి యక్కడొక స్త్రీని వివాహము గావించుకొనెను. ఆమెకు నలుగురుబిడ్డలు ఆతడు తిరిగి తన ప్రభు భార్యవద్దకు వచ్చెను. ఈమెకుగూడ ఒకరిద్దరు సంతానము గలదు. ఈతడు ఆఫ్రికాలోనున్న భార్యనిక్కడకు రమ్మలి తొందరపెట్టి పోయెను. అనేకమారులు వచ్చెదనని జెప్పి తుడు కటుల వచ్చుట కామె నమ్మితింరెను. ఇది యే ఆతని ఆత్మహత్యకు కారణము. ముందొకమారు యెరిపిను కొన ప్రయత్నించెను. అది నెరవేరలేదు. శనివారమునాడు తన ప్రభుభార్యతో కలహించి యింటనుండి వెదలగొట్టెను. ఇతడు వైద్యకు, విషమును తినిన 2 గంటల కేతడు మృతి నొందినాడు.

కలకత్తాలో కొన్ని దినముల క్రిందట నొక వంగదేశపు యువకుడు పంచనతోలామాగ్గును ప్రక్క నున్న బట్టల దుకాణమున కిరిగి 5 జతలు ధోవతులు గావలెనని జేరమాడెను. 5 జతలు పుచ్చుకొన నిశ్చయించి, తన భాక్యము జూపలేను గాన యింటికి బట్టుకొని పోయిమాపి మాత్రమును తెచ్చి యిచ్చెదనని చెప్పెను. అందులకా దుకాణదారు డొప్పణిన లేచుగా నతడు వెదలిపోయి మరొక బాలుని వెంట నిడుకొని దుకాణమునకు వచ్చి నేను వచ్చువరకు నాతమ్మని దగ్గర నుంచు కొని గోవతుల నిచ్చునెను. అందులకా దుకాణదారుడు నమ్మి తిండి యిచ్చెను. అతడు తిరిగి రానేలేదు. అట్టివాడు వాని సోదరుడు కావటము, దారిపోవువాడై నటులను, కొంత కాలము దుకాణములో గూర్చుండుమని ఆతడు చెప్పియుండునని పిమ్మట వర్తకునికి తెలిసినది.

గంజాము విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణా జిల్లా లలో సైనిక విచారణ క్రింద విచారింపబడిన వారిని విచారిం చుటకు వాల్తేరులో ప్రత్యేక సభలు మొకటి ఏర్పాటు చేయ బడినది. వీనికి విశాఖపట్టణంజిల్లా మేజిస్ట్రేటు హెచ్. ఎ. బి. వెర్మన్. పి. సి. ఎస్. గా రధ్యక్షులు. బి. ఎడింబ్రోక్, ఆర్. ఎం. మాక్ ఫీల్డు, మెయిడెను గార్లు సభ్యులు.

హిందూ పూరునుండి ఒకవిలేఖకు డిల్లు వ్రాయుచు న్నాడు:— ఈనెల 15 వ తేదీని వెద్దమిల్లా పురమునొద్ద నున్న బోయలపల్లె అను గ్రామములో ఇద్దరు పిల్లవాండ్లు గోరీలు ఆడుకొనుచుండగా, అర్చి గోరీలను ఒకడు గెలిచినందున, రెండవవాడు బలవంతుడై యందుటచే, గెలిచినవానిని పట్టు కొని మనికట్టువద్ద చేతిని కత్తిరించి రెండుముక్కలు చేసెను. వానిని వెంటనే డిల్లుకు పంపిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

మున్ముందాంగ్లభాష ప్రపంచమునందంతట ప్రధాన భాషయగునని కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట స్పెష్టిటరు పత్రిక వ్రాసియున్నది. ఈ యంతమునుగూర్చిన చర్చయంకొక విశేషము వెలువడుచున్నది. ఎవ్వర్డు చక్రవర్తి యువరాజుగ యుండినపుడు 1875 సంవత్సరమున ఇండియా దేశమునకు వచ్చిన సమయమున బొంబాయినగరమునొకసభ జరిగెను. రాజపుత్రుల దర్శనార్థ మీ సభకు స్వదేశసంస్థానాధీశు లందరును వచ్చియుండిరి. ఏతెంచిర సంస్థానాధీశు లందరును ఆంగ్ల భాషయందు మాత్రమే మూర్ఖులుకొనగలిగిరిట. పీరిలో నొకరు దక్షిణకుదినుడు తిరువాన్కూరునుండియు, వేసోకరు ఇండియా కు తరమునకుండు రాజాత్రస్థానమున నుండియు వచ్చి యున్నారు. పీరియడ్ కు ధ్యాయసమావేశ భావమైనది.

నిజాము రాష్ట్రమునుండి యొక విలేఖకు డిల్లు వ్రాయు చున్నాడు:— స్టేరు క్యాంపులనుండి ప్రజలు మరలి నది లగాయకు పూరాలోగ్యము సంశ్చ పీకరముగ నుండలేను. అందులో సికిందరాబాదున అనేకులు మనస్వల్పర పీడితులై యున్నారు. బస్తా, దక్షిణ ఆఫ్రికాలనుండి యిటీవల నిచటికి వచ్చిన సైనికుల కారణమున నీ వ్యాధి యంతురించినదని యనుమాన పడుచున్నారు. ఇదిగాక సికిందరాబాదు నగరమున ప్రజలసంఖ్య యధికమైనది. తగినంత స్థలములేదు. పురము ను విరిగి యెనుర్విక చాల బాగుండును. ఇనుపదారి చేయబడిన దానిగ జన సమూహము 45 సం॥ లనుండి పెచ్చు పెరుగుచున్నది. అంతకు పూర్వ మీ స్థలము విశేషలోగ్యంతమని నెన్న బడుచుండెడిది.

గత శనివారము సాయంత్రము “బు తెటిను” పత్రికాధిపతి, డిస్ట్రిక్టు మన్యు అబ్దుల్ అజీజు, గుజరనువాలా పురపాలక సంఘ కార్యదర్శి, విష్ణుభానుగార్లు మున్నగుపూరులో లాహోరు వద్ద రైలునెక్కి గుజరనువాలాకు వెళ్లుచుండెను. కలాశకాకు ప్రేమనవద్ద నొకరైల్వేకాకు వారికడకువచ్చి యిట్లుచెప్పెను. “ఒక మహమ్మదీయ సైనికుడును ఇరువురు సిక్కులును గలసి ఒంటరిగ ప్రయాణముచేయుచున్న యొక స్త్రీని బలాత్కారముగ, మానభంగ మొనరించుటకు యత్నించుచు లాహోరునుండియు బాధపెట్టుచుండిరి. కలాశకాకు ప్రేమను మాట్టెను హైందవుడగు గార్లును మరికొందరును నివారింప బోగా వారు కర్రలతో కొట్టెదమని వారినిభయపెట్టిరి. ఆమె యెంటరిపాటుమాచి వారు దుర్బుధిలో నామెమీద పడుటకు మొదట ప్రయత్నించి నిష్ఫలమైరి. పిమ్మట ప్రతిప్రేమనవద్ద నామెను తొందరనే నుచుండిరి. స్త్రీలబండిలోని ఇతర స్త్రీలు జేయు రోదనములను గూడ వారలక్ష్యముజేయుచుండిరి. వచ్చి ఆమెను రక్షించవలెను మీరు వచ్చిన నితరబాలుసారులుగూడ మీ ప్రేమణమున ఆదుష్టలను తగినరీతిని శిక్షించెదరు.” అతడటుల చెప్పగ కామోకోప్రేమను వచ్చువర కాగిన యూరోపి యన్ గార్లుతో జెప్పెదమని అబ్దుల్ అజీజు మొదలగు వార తినితో ననిరి. అటులనే యూరోపియన్ గార్లుతో చెప్పిరి. అతడువచ్చి బలవంతమునూడ హంతకులను క్రిందికిదింపి అట్లు అటలి అనునతని యధీనములో నుంచెను. పోలీసువారిని సిద్ధముగ నుంచుట కొక తంతి గుజరనువాలా కియ్యబడెను. ఈలోన రైల్వే సుబుజనెక్కరు పండిత కామారు దాసుగారు ఎమినాబాదువద్దకు వచ్చుట తట్టిపెను. వారు లోనికరిగి వా జ్యూలములను బుచ్చుకొనిరి. ఆ స్త్రీ తనదురదృష్టవంతయు విత్తలముగ చెప్పి తురుష్క మరంతకుడు తనచోక్కాను చింపుటను గూడ చూపెను. ఆవరాధులు వలేబాదునకు దీసికొని పోబడిరి. ఆమెను సాక్ష్యమునిమిల్ల నిల్పుట ననుచితముగా దని పలువురు నూదంప పోలీసువా రామె వాజ్యూలమున వ్రాసికొని ఆమెప్రయాణమున కనుమరించిరి.

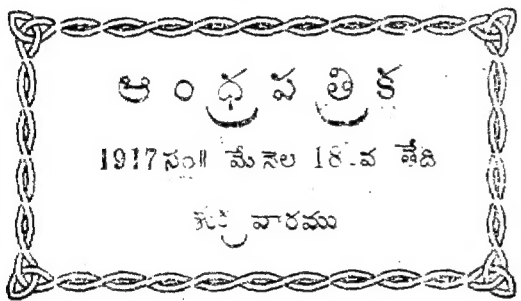
చందాదారులకు నిజప్రతి.

మ.రా.శ్రీ జి. సత్యనారాయణగారు విజయ నగరమునందు ఆంధ్రపత్రిక పత్రికమున ప్రతినిధిగ నియమింపబడిరి. కావున ఇకమీదట అనుచున్న చందాదారులకు పత్రికలను వారే ఇచ్చుచుండును. ఇకమీదట చందాలు చెల్లించువారు వారికి చెల్లించి వారివద్దనుండి మా ఆఫీసు అచ్చురీతిను లను తీసికొనుచుండ ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

విషయానుక్రమణిక.

యజ్ఞకాండము 3
సమకాలిని ప్రాముఖ్యములు 4
సాహిత్యము 5
ప్రధానవ్యాసము 6
ప్రత్యేకోపాధ్యాయ పరిశీలనము 7
వాస్తవ - వ్యాఖ్యలు 7
విరోధముల సంస్కారము 9
ఉత్తర దిశావార్తలు 9
ముఖ్యముల వార్తలు 10
ఇట్లును తంత్రములు 11-12
పాఠ్య మొలకలు 12

ప్రత్యేకోపాధ్యాయ పరిశీలనము.

కళాశాలలలోని యుపాధ్యాయులు నిర్ణీత కాలమున కళాశాలా భవనమున విద్యార్థులకు విద్య నేర్పుటయే గాక ఇతర వేళలలో గూడ వారి ప్రవర్తనము నరయుచుండవలెనని చెప్పు పురి హారమును వారు తీరుపు చేసిరి. విద్యార్థులలో గొంతమంది నొక్కొక్క యుపాధ్యాయుని పరిశీలన మున నుం చెదరు. ఆయా విషయములను బోధించు వారిలో ప్రధాన పండితులును సహాయ పండితు లును మాత్రమే సాధ్యమగునంతవరకు పరిశీలకో పాధ్యాయులుగ నియమింపబడుదురు. వరుస నెం బడి నా యుపాధ్యాయుడు తనవంతు విద్యార్థుల నందరిని సావధానముగ చూచి వారి యోగక్షేమ ములను విద్యాభివృద్ధిని విచారించు చుండవలెను. వారమున కొకసారి తనవంతు విద్యార్థులు తనతో కష్టసుఖములను చెప్పుకొనుట కాయుపాధ్యాయు డవకాశమును కలిగింపవలెను. వారి కాయోచన చెప్పుచుండవలెను. ఇట్లుపాధ్యాయులు క్రమ పరిశీలన మొనరించుచుండి ఈ ఫలితములను ప్రధా నోపాధ్యాయుల కెరిగించుచున్నచో వారికి విద్యా ర్థుల యభివృద్ధి లాగుగా తెలియగలదని దొరతన ము వారు నిశ్చయించిరి. ఈ పద్ధతి శ్రేష్ఠతను మనుట నిశ్చయము. ఇదియె గురుసన్నిధిని విద్యా గ్రహణము. గురుకులములందు గురుశిష్యులకు పక్షిభుజియలును సంబంధముగను. వా రేకకా లమున మేల్కొలుపుదు. నదీస్నానము ప్రాతరర్చ నము భోజనవిధి విధ్యాభోధనము పర్యటనము ఇష్టాగోష్ఠి సాయంకాలకృత్యవిర్వహణము సంధ్యో పాస్త్రీ అగ్ని నర్పించుట ఆహారించుట మున్నగుకార్య

ముల నన్నిటిని గురుకులములందు గురుశిష్యులు కలిసియే యొనరించెదరు. గురువు - తండ్రి-తల్లి- వైద్యుడు - దాత - వైవము - మిత్రుడు సర్వమును గురుడే యై శిష్యుని తనయంతవానిగా చేయు చున్నాడు. అచట గురువు సర్వసంగపరిత్యాగియు సర్వావత్యాగియు అనుభవజ్ఞుడును బ్రహ్మచర్య ప్రతానుమైనశీలుడును శాంతిధనుడును తాపత్రయ దూరుడును ఈషణత్రయవిజేతయునగు మహర్షి. అతడు సర్వసముడు దారాపుత్రులంకటము లేనివాడు. స్వపరభేదమును నిర్జించిన సత్య మూర్తి. అట్టిగురుడు తనతపమును తేజమును విద్యను కాలమును జీవితమును. లోకహితమునకు సమర్పించియున్నాడు. నిష్కామకర్మను బూని పరహితోచరణమునకు కంకణ మూనినవాడు. చిన్నతనము నుండియు శిష్యులవలెనే తానును గురునుశ్రూష యొనర్చి విద్యాభ్యాస మొనరించిన నిష్కల్మషహృదయుడు. ప్రస్తుతకాలమందు గురువు లిట్టివారులేరు. ఉన్నను చాల నరుదుగ నున్నారు. పాఠశాలలో చదువు చున్నంతకాల మును విద్యార్థి. చదువుచాలించినతక్షణమే అతడు యుపాధ్యాయుడగుచున్నాడు. ఎం. ఏ. పరీక్షకు చదువు చున్నను గూడ సత్య విద్యార్థియే. నిబంధనలకు బద్ధుడే. ప్రైమరీ ప రీక్ష తో నే చదువు చాలించి బోధనాభ్యాసన కట్టమును బడ సిన యాతడు గూడ నుపాధ్యాయుడే. ఈ యుపా ధ్యాయులకు నియతప్రతాచరణము లేదు. కఠిన మగుగురుకులవాసములేదు. లోకానుభవములేదు. స్వాధ్యాయము లేదు. ఇంద్రియనిగ్రహణము లేదు. వీరును సంసారులు. ఈషణత్రయముకొరకు పాటుపడువారు-చాలపరకు విద్యార్థులతో సమ వయస్కులే. పడుచుదనపు దుడుకుతనమునకు నశులే-అధికారకాంక్ష గలవారలే. వయసుగడ ప్పుట చేతను లోకానుభవమువలనను కష్టసుఖాను భూతివలనను కలుగు తమ వీరల కరుదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో నీ సన్నిధాన విధానము కొనసాగుట కష్టతరము అందునను ఉన్నతపాఠశాల హైస్కూ లు తరగతులలో చదువువారల కిట్టివిధి ఏర్పరుపదగి ననుతగుగాక. కళాశాలలో చదువు విద్యార్థుల కిట్టి నియమములు సమంజసములుగ కాన్పించవు. పడు నారు వత్సరములు నిండిన పుత్రుని మిత్రునివలె చూడవలె నని స్మృతికర్తలు విధించి యున్నారు. అట్టిచో చిన్నతనమునుండియుక్రమ శిక్షయు గురు కులవాసము నెరుగక ప్రస్తుతకాలసంజనితవశక్తి విజృంభణమునకు వశులైన యువకులన్నిటాకస్మి కముగ నిచ్చింధములలో పెట్టబూనుట కార్యసాధక ముగ కనంబడదు. ఇం దీపరిశీలనోపాధ్యాయత్వ మునకు పాశ్చాత్యులు నియమితులగుదులేని మరి యు శోచనీయముగ నుండును. ఇటీవలనే విద్యా ర్థులు రాజకీయవిషయములు చర్చింపబడు సభ లకు పోగూడ దని ప్రభుత్వమువారి రాజ్ఞాపించిరి. అట్లుపోకుండ తలిదండ్రులును ఉపాధ్యాయులును గూడ తగిన కట్టుదిట్టములు చేయవలెననిరి. దానికి తోడుగ నిపు డీయుత్తరువు నొసంగిరి. ఈ యుత్త రువు నిజముగ 16 వత్సరములలోపు వయసుగల చిన్నతపాఠశాలలోని చిరుత ప్రాయపు విద్యార్థు లకు గాక యుక్తాయుక్త పరిజ్ఞానమును దేశాభి మానమును కార్యోత్సాహమును దేశసేవాసక్తి యు సలవడు నెలప్రాయపు కళాశాలావిద్యార్థుల కొరకే యుద్దేశింపబడిన దనదగును. ప్రవేశ పరీక్ష నిచ్చి చదువు చాలించి ఏదేని వృత్తి నవలంబిం చినవారు పౌరసత్వమున కన్గులగుచున్నారు. వారి కెట్టి ప్రతిబంధకములును లేవు గాని తత్సమాన వయస్కులై తత్తదధిక విద్యార్గహణ సమర్థులై

కళాశాలలలో నున్నతవిద్య నభ్యసించుచున్నవారి కిట్టి కఠిన నియమములు కల్పింపబడినవి. సభలకు పోరాదని విధించుటతో తృప్తిసొందక విద్యార్థుల గృహచర్యలను పరిశీలించుట కొకవిధమగు గూఢా చారులనుగ నుపాధ్యాయులను నియమించుటయే దీని యంతరార్థమని తలంచెదము. ఇది చాల చింతనీయము. భావము నరికట్టుటయు వాగ్బంధన మొనరించుటయు శ్రవణ విక్షణాదులను గూడ నిరోధించుటయు నుత్తమసాధనములు కాజాలవు. ఇట్లునరించిన విద్యార్థికి గల యుక్తాయుక్తపరిజ్ఞా నము నశించునా? దేశాభిమానము తొలగునా? జాతీయతాసక్తి క్షీణించునా? దేశహితంకరా రాధనము విడుచునా? అది అసంభవము. అవి యన్నియును మరింత గాఢమగును. నిజముగ నిట్టి నిరోధములు ప్రస్తుతకాలమున ననవసరములును ఆగ్రహకారణములు నని మేము తలంచెదము. ఇట్టి కఠిననియమముల కిది యదను గాదని వినయ విధేయతలతో దొరతనమువారికి సూచించెదము. విద్యార్థి యరాజకవర్గమున చేరకుండ చేయుట ప్రభుత్వమువారికిని దేశహితంకరులకును గూడ ముఖ్యకర్తవ్యము. అందు కెట్టి ఏర్పాటుల నైన చేయదగును. అందులకు గూఢచారివర్గమ పరి మితముగ కలచోటను లేనిచోటనుగూడ పనిచేయు చునే యున్నది. అట్టిచో నిట్టి యుత్తరువు లొ నర్పట నిరపరాధుల ననుమానించుటయు సహజ మగు దేశారాధనతత్పరత్వమును పొడచూప కుండ చేయుటయు నగుచున్నది. కానదొరతనము వారి యుత్తరువులను గూర్చి మరిల నాలోచింప దగు నని విన్నవించుచున్నాము. ఈ తరుణము మన నుపాధ్యాయులను విద్యార్థులను గూడ నిం చుక హెచ్చరించుట మావిధి. అధికార ప్రకట నమునకును అధికార తిరస్కారమునకును అను మానములకును అవిధేయతకును నిరాధారదో పారోపణమునకును నిర్నిమిత్త దురాగ్రహమున కును అనవసరవిషయప్రవేశమునకును నిర్నిమిత్త రహస్యాచరణమునకును గూడ నీయుత్తరువులు కారణములు కాకుండ ఉపాధ్యాయులను విద్యా ర్థులును లెస్సగ గమనించి సర్వవిధంబుల పరస్పర విశ్వాసమున సహకారభావమున యథార్థ గురు శిష్య భావమున శిష్యవాత్సల్యగురుభక్తిభక్తులై దేశహితమును విశ్వహితమును గోరి మెలంగెదరు గాత యని కోరెదము.

(౦) భారతీయ ప్రాతినిధ్యము

సామ్రాజ్యయుద్ధసభయందు భారతీయ ప్రతినిధులకు అధినేతనముల మంత్రిలతో సమానమగు స్థాన మొసగబడిన దని భారతీయు లందరును పరవశులగుచున్నారు. దీని తత్వము ను అచ్యుతబజారు పుత్రక స్పష్టపరచి భ్రమను తొలగించి య భాగ్యమును వెల్లడించెడి. ఇందు భ్రమను కలిగించినవి రెండు శబ్దములుకలవు. "ఇంఫీరియలువా కాన్పరెను" "ఇంఫీరియలు వారు కాబి నెటు" అను నీరెండు పదములకును ప్రత్యేకార్థము కలదుగాని ఏకసంఘమునే భిన్నపదములతో న్న్యాయించిరిని మనవారు భ్రమపడిరి. సత్యమదిగాదు. ఇవి రెండును పేరుపేరు సభలు. ఇందు మొదటిదానిలోనే మన భారతీయ (ప్రభుత్వ) ప్రతినిధులు ముప్పుయను సభ్యులు. రెండవది మంత్రివర్గసభ. ఈమంత్రివర్గసభయందు ఇండియా మంత్రి ఛేంబర్లెను గా రొక్కరే భారతీయ ప్రతినిధి. ఈసభకు భరతఖండముకుండి పం పబడిన ప్రతినిధులు ముగ్గురికి మాత్రమే ప్రవేశములేదు. అధి నేతముల ప్రతినిధుల కందరికిని ప్రవేశముగలదు. ఈ మంత్రి వర్గమువారు యుద్ధసంబంధములగు ముఖ్యవిషయములను చర్చిం చిరి. 'కాబి నెటు'సభకు మొదటి రి గురు సభ్యులును అధినేత నముల మంత్రిలును ఇండియా మంత్రియును ఆహూతులైరి. ఈసభ దౌనింగువీధిలో జరిగినది. ఈసభవారికి విషయనిర్ధారణ కార్యనిర్వాహకాధికారములు రెండును గలవు. వీరి అధికారము అలివిశాలములను ఆపరిమితమును. ఈసభకు మహా

రాజు, సింహా, మొదలుగా సభ్యులుగా. వీరెవరైనా నడచి
కేగినను ఇండియా మంత్రి కాలావన చెప్పువారుగనే యేగి
యందురు. ఇట్టి సభ యందు భరత ఖండము
నకు ఇండియా మంత్రి ఛేదనముగా కొక్కరే అభిప్రాయము
నొసంగు స్వాతంత్ర్యము గల ప్రతినిధి. ఈ ప్రాతినిధ్యప్రాశ
స్త్రమును మేము వెలుగ వ్రాసుబనిలేదు. తక్కిన ముగ్గురును
గూడ ప్రజానియోజితులు గావచ్చును భారతీయు లనిమైన
సంతసించుటకు మన కవకాశము లేకపోయినది. “వారు కన్న
రెన్ను” అనునది ప్రత్యేకసభ యని ఇదివరకే విశదించితిమి.
ఈసభకు అధినివేశములమంత్రి వాల్మీకిలాంగుగారు అధ్యక్షులు.
వీరుగూడ “వారు కావినెటు” సంఘమున సభ్యులుగారు. దీని
యందు భరతఖండమునండి వచ్చిన ముగ్గురు ప్రతినిధులును
సంపూర్ణ సభ్యులు. “వారు కావినెటు” సంఘమునకు సంబం
ధించిన సామ్రాజ్య విషయములను చర్చించుట ఈ సంఘము
వారి పని. ఈ రహస్యమును వెల్లడించిన ఇంగ్లీషుమనుషులకొ
లండనువిలేఖకుడు మనకృతజ్ఞతకు పాత్రుడు. ఇదియే అధినివేశ
ముల మంత్రులతో సమానముగ భారతీయ ప్రతినిధులను గౌర
వించుట. ఈ “వారు కావినెటు” చర్చించువిషయము లంత
ప్రముఖత కలది గావని గూడ దీనివలన స్పష్టమగుచున్నది.
ప్రాతినిధ్యము తెరంగిల్లు పరిణయించినది. బానిసము. భావిభరిత
మైన మన కనుకూలములు కాధారములేదు. భావిసామ్రాజ్య
స్థితక స్థితినిగూర్చిన విషయములు “వారు కావినెటు” సంఘము
ని చర్చించబడినవి. సామ్రాజ్య ప్రాముఖ్యమును గూర్చి గూడ
వారు చర్చించిన మనకు వివరమిచ్చినది. దీని ననుసరించి మన
దేశమునందు బనిజములు మున్నగు వస్తుసంపదము లాధము కలు
గకుండినను సామ్రాజ్యములోని దేశములవారికే గాని విదేశ
ములవారికి విక్రయింపగూడదని స్పష్టమగుచున్నది. ఈవిషయ
మార్గముగ మనకు చాలవస్తువు కలిగించునదియని నిర్ధారణ
ముగ చెప్పగలము. మరియు సామ్రాజ్యమునందలి అధినివేశము
లన్నియు స్వపరిపాలనాభాగ్యమును బడసి వాణిజ్య వ్యాపార
పరిశ్రమలందు చాల ననుభవమును గడించియున్నది. భరత
ఖండవాసులకు రెండును కొరతయే. జపాను దేశమునందు
వలె దొరతనమువారు ప్రజలకు భవనసహాయమును హితోపదేశ
ము నొసరించి తోడ్పడుట లేదు. ఇట్టి తరణమున నీసా
మ్రాజ్య ప్రాశస్త్య గుంకమును విధించుట తటస్థించెనేని భార
తీయుల కార్థికవైద్యము తటస్థింపక మా నడచుట ప్రవము
ఇట్టి ముఖ్య విషయములనుగూర్చి గూడ మహారాజా, సింహా
గార్లు స్పష్టముగ తమ యభిప్రాయములను వివరించుట కవ
కాశము కలిగినట్లు కనబడెను. ఇట్లు సర్వమును నిరుత్సాహ
కరముగ నున్నను నిబిడనీలనీరదనంచయ మధ్యమన లిటి
ల్లతాప్రకాశము గూడ కనబడక పోలేదు. ప్రధాన
మంత్రి, ఇండియామంత్రి మున్నగు నాంగ్ల ప్రభుత్వ కార్య
ధురంధరుల వాక్యము లాశానాచు లుగ నున్నవి. నూతన
భావము విస్తృతమైనది. భారతీయ ప్రజాభిప్రాయమును
పాటింపక తనను నిర్ధారణము వివరించినది. భారతీయ ప్రజాభి
ప్రాయానుగుణ్యముగ రాజ్యపరిపాలన మొనరించుట కర్హ్య
మను సద్భావ ముదయించుటవలననే భారతీయ ప్రతినిధులకు
“వారు కావినెన్ను” సంఘము అధినివేశములవారితో సమ
స్థాన మొసంగుట సంఘటితమయ్యెను. తక్కిన వారందఱును
“వారు కావినెటు” సంఘ సభ్యులే యగుటచే నట్టి గౌరవ
మును బడయని భారత ప్రతినిధులకు మువ్వరకును తక్కిన
వారితో సమగౌరవమును చూపింపటకే “వారు కావినెన్ను”ను
ప్రత్యేకముగ సమకూర్చినది చెప్పట కాధారము కనబడు
చున్నది. ఈ గౌరవము కడు స్పష్టమైనను భారతీయప్రజాభి
ప్రాయము కొంతనక్షతన పరిగణితమయ్యెను సంతృప్తి కలు
గుట కిది కారణమగుచున్నది. దీనిని భారతీయు లందఱును
తెన్నుగా గ్రహింపవలెను. దేశకాలపాత్రలను పాటింపకతనని
వెద్దలు నిర్దేశించియున్నారు. సకాలమున చేసినప్రయత్నము
ఫలవంతమగునట్టి కాలమున చేసిన ప్రయత్నము ఫలవంతము
కాజాలదు. ఆంగ్లదేశ ప్రజాసమితి స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్య పక్ష
మున నిరంతరమును మెలంగుచుండును. యథార్థస్థితిని వారు
బాగుగ గ్రహింప గలుగుదురేని భరతఖండసాభాగ్యము ధద్ర
మగును. అందులకు ఆసేతుహిమాచలపరీతమగు దేశమునం
గల భారతీయు లందఱును కర్హ్యమునకు గడగవలెను.
భూతుక గుహ్యార్యవరణమును అధికార తిరస్కరణము
ను న్యాయశాస్త్ర వ్యతిరేక ప్రవర్తనమును ఎన్న
టికిని కార్యసాధకములు కావు. నిందాదూషణభూయస్థము
లగు కలువాక్యముల నధికార సంపన్న తాభిమానమున నాంగ్ల
ఇండియనుపత్రికలు వ్రాసిన వ్రాయువాక కార్యవాచలమగు
మన మట్టివానిని పాటింపబనిలేదు. భరతఖండసంపర్క సంజ

నిత స్వాధికారస్వాధిగమనమున కుత్సిత లగు వారి వ్రాతలం
బట్టి నిష్కల్మష హృదయులును నిష్పాక్షికులును సహజ
స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యప్రియులు నువారభావులు నగు ఆంగ్ల
దేశ ప్రజాభిప్రాయమును నిర్ధారణచేయుజూచుట పాతబాటు.
న్యాయశాస్త్రానుగుణ్యమగు నీతిని నిరంతరమును పెంపొందించు
యే పత్రికలలో ప్రకటించుటయే, వేదికలపై నుపన్యసించుట
యే, గ్రంథముల ప్రకటించుటయే, వెక్కిరించి విద్యాధికుల
నాంగ్లదేశమున కంపి అచట నాందోళనము జరుపుటయే, భరత
ఖండమునకు భావికాలమున మహాన్నతస్థితి సమకూరుటకు
ముఖ్యకర్తవ్యములు. గాన నిరంతరభాదకారవర్గము తాత్కాలి
కముగ నధికారబలమునను, రాజ్యాధిపతి లెక్కతో దేశసేవా
ధురంధరు లెక్కతో పరికంపకాలకను, కలిగించు నంతరాయ
ముల నగౌరవముల పాటింపక మా సోదరులందఱును దేశ
రాధనప్రపదిక్షితు లగుదురుగాత యని కోరెదము. వేయేల
మరల సామ్రాజ్యముగ మంత్రివర్గ (వారు కావినెటు) సమా
వేశము జరుగు నాటికి భారతీయ (ప్రభుత్వప్రతినిధులు గారు)
ప్రజాప్రతినిధులు సర్వ సంపూర్ణ సమ గౌరవముతో ‘కన్నరె
న్ను’నందుగాక, కావినెటునందే సభ్యులుగనుండునట్లు యత్నిం
చుట మనకు ముఖ్యకర్తవ్యమని నెక్కి విన్నవించుచున్నాము.

విశ్వేశ్వరయ్యగారిపేరు చలవయాత్ర
సర్. మోక్షగుండము విశ్వేశ్వరయ్యగారు మైసూరు
దివాను అయినది మొదలు ఆరాష్ట్రములో నెట్టెట్టి రాజ్యాంగ
ఆర్థిక, సాంఘిక సంస్కరణములు జరుగుచున్నవో ఆంధ్ర
పత్రికా పాఠకులకు విదితమే. ఇంతవఱకును నెమ్మదిగా నభి
వృద్ధి గాంచుచున్న రాష్ట్రములో నొక నూతన విద్యుచ్ఛక్తిని
ప్రవేశనెట్టి దేశమును నూతన జీవనముతో విలసిల్లునట్లు విశ్వే
శ్వరయ్యగారు చేసియున్నారు. మైసూరు. జనులకే ఈ క్రొ
త్తజీవనము మొట్టమొదట భీతావహమును కలిగించినను తరు
వాత వారేదానిలో గర్భితమయియున్న లాభములను గ్రహిం
చి తమ దివానుగారి కన్నివిధముల తోడ్పడుచు తాము వృద్ధి
లోనికి వచ్చుచున్నారు. మహారాజు గారు అన్ని విషయముల
లోను తమదివానుగాని విశ్వేశ్వరయ్యగారివారు వారికే చేయూత
నిచ్చుచు మైసూరును స్వదేశసంస్థానములలో నాయకునిగా
జేయుచున్న పాలకులను యశస్సును గడించుచున్నారు. ఇట్లు
మహారాజు, దివాను, ప్రభుత్వోద్యోగులు, ప్రజలు కలిసి
తమ దేశమును ఉన్నతస్థితికి తీసికొనిరావలయునని కృషి
సలుపుచుండగా బయటనుండు ప్రజలకును, అందులో ఆంగ్ల
వైద్యులను విద్యుచ్ఛక్తులను, మైసూరురాష్ట్రవిషయము యే
భావము నుండవలసినది. ఈని మదరాసు మెయిలు
పత్రిక మైసూరు రాష్ట్రాభివృద్ధియం దత్యంతక్రేదన బుచ్చు
కొనుచున్నది. భట్టులచేత మైసూరు కొనంగవలదని ఈ
పత్రిక వ్రాసిన విషయము నిదేశజను నిమగ్నించితిమి.
ఇప్పుడు మెయిలు పత్రిక మైసూరు లో ఈ పని కని
ఆ పని కని, ఈ పని కో ధన కని, ఆ పని కో ధన కని
ధన ము వృధాగా న్యయ మగుచున్నదని దుఃఖితువున్నది.
బ్రిటిషు ఇండియాలో నెప్పుడును తలవెట్టిన సంస్కరణము
లను మైసూరులో జేయుచున్నప్పుడు ఒక్కొక్కప్పుడు ధనవృ
త్తియందేమిట? ఇచ్చటచ్చట రెండుమూడు పద్దులకొంద
కొంత వస్తువు కనబడినను మొత్తముమీద రాష్ట్రము పొందు
చున్న యభివృద్ధియంతయు కల్లయని మెయిలుపత్రిక వ్రాయ
గలదా? కొంతమంది మెయిలు సంపాదకులవంటి ఆంగ్ల
వైద్యులవలనను, పూర్వాచార పరాయణులవలన, ఇప్పు
డున్న భయము వేటు. ఇంకొక పది సంవత్సరములు విశ్వేశ్వ
రయ్యగారికింద మైసూరుండేనేని పరిశ్రమలయందును, విద్య
యందును, వర్తకవాణిజ్యములయందును బ్రిటిషు ఇండియాను
మించి పోగలను. ఈ భరత మహాఖండమునందు చిన్న జపాను
కాగలను. అప్పుడు బ్రిటిషు ఇండియా ప్రజలు “అదిగో మై
సూరు స్వపరిపాలకులక్రింద నెట్లు వృద్ధియగుచున్నది” యని
చేతెత్తిచూపుదురు. ఇప్పుడే ఇట్లు చూపుట బాగుగా సా
రంధ మయినది. మెయిలు పత్రిక కిట్టి సావ్యశ్రయము గిట్టుతు.
అందువలన నిపుటినుండియే విశ్వేశ్వరయ్యగారిమీద మంచు
ప్రకు వెడలినది. కాఫీస్థానములు మొదలగు వారికి మాల్యదు
యినపక్షములకు త్రవ్వటవలన వస్తుమురాగలదు. ఇది మెయి
లుకు వేటొకకంటకము. భట్టులచేత లభించినవో మైసూరు
స్వంతవాసలను కట్టి వ్యాపారము చేయవచ్చును. వీని నెట్లు
“మెయిలు” ఎట్లు సహింపగలదు? కొంతమంది నెవ్వరునున్నట్లు
చేయుచున్న కుట్రలను మదరాసు ప్రభుత్వము వారు గాని,
ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగాని పాటింపక, విశ్వేశ్వరయ్యగారి

క్రింద మైసూరు పొందుచున్న నిరంతరభావన కెట్టి యాటం
కమును కలిగించక, తమకు చేతము నన్నివిధముల తోడ్పడగల
రని మాకు పరిపూర్ణవిశ్వాసము కలదు.

ఆంధ్రము గారు.
భారతదేశ బాంధవాగ్రహియుగు ఆంధ్రముగారిని ఫిజీ
దీవులయందలి భారతీయు లచటికి రా గోరుటచే వారచటికి
బయలుదేరిరి. వీరు సింహాళము చేరినపిమ్మట నాకస్మికముగ
జారుచున్న మెట్లనుండి పడుట తటస్థించుటచే కుడిభాగమున
కహాయము తటస్థించెనని వినుటకుచాల చింతమొందితిమి గాని
అది ప్రమాదకరముగాదనియు ఎమ్మెల్యేల కెట్టిచోయు కలుగ
లేదనియు ఆ కస్మికము గ పడుట వలన
కలిగిన అదటు హెచ్చు గ నుండేననియు
ఈ నెల 7 వ తేదీ నటించుండి బయలుదేరు నొకమీద తాము
పయనముచేసి జూనునెల 20 వ తేదీకి గమ్యస్థానమునకు చేర
గల నని తలచుననియు అచటి భారతీయుల కోరికను కాదన
జాలక ఈస్టి ప్రయాణమునకు సిద్ధపడితి ననియు ఆంధ్రము
గారు తమ మిత్రులకు సింహాళమునండి కలకత్తాకు జాలు
వ్రాసి ర ని వి సు ట కెం త యు సంత సించు
చున్నాము. విశ్వేశ్వరయ్యగారివలెనుండే ఆపద్బాంధవుడై
భారతీయుల కాప్రమిత్రుడైయురారు నీధక్రాగ్రణ్యుడుచింత
రాయలై శ్వేచ్ఛంబుల చెలంగుచుగాత యని కోరెదము. ఆహా
ఈమహానీయునికి గల పరాధప్రాపకత్వమునను తొందరిని స్వాధి
క్రమమునను సహస్రాంతమైన భరతమాతకన్న బిడ్డలలో నాయ
కుల మనుకొనువారి కున్నచో నెంతటిభువనకార్యములవైకత్తె
ప్రాయముగ నిర్వర్తింపగలుగుదుము గదా. అనిచె నెట్లు ఆం
ధ్రము పోలకు అరండేలు నెవరుబర్లు మున్నగుచూహియులు
విదేశీయులైనను భారతదేశభుద్ధయమున కత్యధికముగ పాటు
పడుచుండుటచే మహాత్ము గాంధీ లోకమాన్య తిలకు మున్నగు
దేశపుత్రులకంటెను గూడ వీరు దేశముల మున్నగు కత్యధిక
ముగ పాత్రుల నుట నిశ్చయము. భరతఖండవాసుల
నిజస్థితి నెరుంగక వ్యతిరేకులుగ నున్నవారెందరో వీరల
క త ము న దేశహితంకరులై పనిచేయుచున్నారు. భావిభాగ
చభాగ్యోదయమునకు ఇట్టివైదేశమిశ్రులతోడూ టర్కీంతా
వశ్యకములు నిశ్చయము.

స్కూలుగారి సంఘ సంస్కరణము.
దక్షిణాఫ్రికామంత్రి జనరలు స్కూలుగారు సామ్రాజ్య
మహాసభకు వచ్చియుండిరి. ఈమన ఇంగ్లండులో ఇప్పుడు
చేయుచున్న ప్రయోగములు అనేకుల నాకర్షించుచున్నవి.
సామ్రాజ్య పునర్నిర్మాణము, సామ్రాజ్యభివృద్ధి యగు ఒక్క
చక్రవర్తి యుండుటయొక్క యవసరము, మున్నగు సంఘ
లను గూర్చి స్కూలుగారు పాఠ్య మెంటు విందుసమయమున
చర్చముగా ముచ్చటించిరి. “మన రాజకుటుంబపు బిడ్డలను
యూరపులోని ఏ సామ్రాజ్యరాజుల పుత్రికలతో వివాహము
చేయుటకంటె ఈ సామ్రాజ్యమునకు జెందిర ఇతరదేశముల
నుండి భార్యల నెన్నకొనుకాలము వచ్చినచో నాకాశ్వర్యము
కలుగదు” అని స్కూలుగారు నెలవిచ్చిరి. భార్యము మహమ్మ
దీయ పాలకుల కాలములోను, అంతకుముందును, పాలకులు
పాలకుల బిడ్డలకు వివాహ ముడుచుండిరి. అగ్బరు చక్రవర్తి
రాజపుత్ర కన్యలను తన సామ్రాజ్యమును బలపఱచుకొనుట
కయి వివాహమాడెను. జపాంగీరు లెట్టి హిందూ రాజపుత్రు
లిచ్చి డిట్టి పాదుషా. ఇందుచే ఈ యాచారము
హిందూదేశము నకు క్రొత్తది గాదు. ఇట్టి సంబంధములను
చేయుట రాజ్యాంగనీతిగా పరిగ్రహింపబడుచుండెను. బ్రిటిషు
ద్వీపములను వదలిన తరువాత ప్రభుత్వము హిందూదేశమం
దే రాజకుటుంబములు కలవు. అధినివేశములలోలేవు. జాబ్బిద
క్రవర్తిగారి బిడ్డలకు నిజముగాగాని, మైసూరు లేక బరోడా
లేక ఉదయపూరు లేక జయపూరు జాన్మారు మహారాజులు
గాని భార్యమునలేనేతమకన్నీయలనియ్యరా? తిరిగిజాబ్బిదక్రవర్తి
గారి సుసారమునండి చేసికొందురా? అట్లు యిచ్చి పుచ్చు
కొనినచో బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నిడియూఆచంద్రార్క
ముడగలదు. కాని స్కూలుగారి సంఘసంస్కరణమున కేదేశ
మును సిద్ధముగాలేదు. ఇక అధినివేశములలో బ్రిటిషు రాజ
కుటుంబమువారి అంతస్తుకు తగిన రావబిడ్డలు లేరు. మన స
మ్రాజ్యుని బిడ్డలు సాధారణ ప్రజల సంతోషమును పరిణయ
మయ్యెదరా? ఈ రాజకుటుంబమున కట్టి యాచారము
లేవ్వకును లేవు. ఇది అపూర్వసంఘసంస్కరణ మగును.
బ్రిటిషు రాజకుటుంబమువారు భారతీయకన్యల వివాహమాడ
తరుణము వచ్చునని మాకు తోచదు.

బ్రిటిష్ పామహాసంగమము

బ్రిటిష్ పామహాసంగమమునకు అమెరికా యుద్ధనౌకలు వచ్చుట.

అయిదవది నవరాజ్యము - ప్రధానమంత్రిగారి కొత్తసూచన.

ఒక మరఫిరంగి 800 మంది జర్మనులను హతమొనరించుట.

కోర్కూ కర్ణాటక మహారాజ్యము.

225 జర్మను జలాంతర్గాములు నౌకానాశన మొనరించుచుండుట : 100 అంతర్గాములను బ్రిటిష్ పామహాసంగమమునందుట.

(రైటరు ఏ.జి.సి.)

ఇంగ్లండు

జనరలు స్ట్రెట్సుగారి ఉపన్యాసమును గురించి కొన్ని అభిప్రాయములు.

లండన్, మే 17:- అధిష్టతార్కమ జరిగిన పిమ్మట జనరలు స్ట్రెట్సుగారు పామహాసంగమము నొసంగిరి. ఆనంతరము సభ్యులందరూ ఉత్సాహముతో జయజయధ్వనుల చేసిరి. పిదప ఆస్పిక్లెట్, బోనెట్, బెల్, ప్రభువు, క్రూప్రభువు, వాల్టేప్రభువుగారు, అధ్యక్షుడుమున్నగు వారందరూ స్ట్రెట్సుగారిని ఒకరి వెనుక ఒకరు అభినందించిరి. స్ట్రెట్సుగారి ఉపన్యాసము సమయానుకూలముగను. రాజనీతియుతముగను యున్నది సభ్యులందరు ప్రశంసించిరి. సామ్రాజ్యసమస్యలను భావికాలమునందు పరిష్కరించుటకు ఇదంతయు సహకారిక నుండగలదనిరి.

సర్వసామ్రాజ్యసభ

లండన్, మే 16:- సర్వసామ్రాజ్య సభయందుజరిగిన విషయము లన్నియు పుస్తకరూపమున కొలదికాలములో ప్రచురముచేయబడునని బోవాగ్గారు కామస్ససభలో నుడిచిరి. పదవేశకులకు బ్రిటిష్ దీవులందున్న పాశ్చాత్యులతో గూడ మానవత్వము, అధికారమును ప్రసాదింపరానము విషయమయి దోతనమువారి అభిప్రాయమును తెలియజేయుట కీయకానలేదు. దీనినిగురించి అధినివేశముల వారినుండి మరికొన్ని సంగతులు తెలిసినపిదప తెలియజేసెదమనిరి. అధినివేశముల ప్రతినిధులకు ప్రభుత్వము వారితో యోచించినగాని తమయభిప్రాయములను తెలియ జేయుటకుగాని సిఫార్సు చేయుటకుగాని మీలలేదనిరి.

పూర్వముకొనవద్ద మోటారుబండి నడుపువాడుగ నుండి ఆక్రియమువీధి బండిపోటు వ్యవహారములా నేరస్థుడుగ బంధించబడిన ఒక వంగదేశపు యువకుని ఇట్లు నిన్నటికోజున ఆపరాధా న్యేయకకాఖివాగు కోదాచేసి రూ 20,000 విలువగల వాహనానికి స్వాధీనపరుచుకొనిరి. కలకత్తా కళాశాలలో పండితుడుగ నున్న ఒక వంగదేశీయుని గూడ పోలీసువారు నిరోధమున నుంచిరి. ఈబండిపోటు సంఘటననే పోలీసువారు వీరిని బంధించినది తెలియుచున్నది.

రాజ్యాక్రమణ-అపరాధము.

లండన్, మే 17:- వర్తమానమును రక్షియ దొర తనపూవారు రాజ్యాక్రమణమును ధనాపరాధ స్వీకరణమును మాకననము లేదని వెల్లడికొనినట్లు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు తూడ తెలిపెదరామని స్పష్టపరచిరి. ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మొసంగు సంధర్భమున రాబర్టు సెసిలు ప్రభువుగారు కామస్స సభలో ఇట్లుచెడివి:- ఈపూర్వ సంగ్రామమున దిగుటలో ఇంగ్లాండు దొరతనము వారి కెన్నడును రాజ్యాక్రమణ కాంక్ష లేదు. జర్మనుల అధినివేశములను జయించుట అచటి స్వదేశీయులను కాపాడుటకుగాదు. యుద్ధ సంధర్భమున జట్లు చేయవలసి వచ్చెను. ఈయహాసమరమునందు యానంతయు జయము కలిగినవో జర్మనుల దురాగతములనుండి విముక్తి జేయబడిన అధినివేశముల వారిని జర్మనుల వశము జేయుట కలలనివాడు. ఆమాట తెలుసుకొన్నంతమాత్రమున గండలు పుట్టుచుండును. పోలండు, ఆల్సెసు, లోరైను ఇట్టి రాష్ట్రములను ఆయాదేశముల వారిస్వాధీనము జేయుదు మనిన రాజ్యాధిని బంధించి కాంక్షయును పించు కొనునా? అట్టి తలంపు లున్నచో అగ్నియు హేయమైనవనియు ఎవరి

రాజ్యమును వారికి స్వాధీనము చేయకూడదనుట కేవలము నీచమనియు సెసిలు ప్రభువుగారు నూచించిరి. యుద్ధమున కైన వ్యయమును కోరకూడదనినవో బెల్లియము, సెర్బియా ఉత్తర సరాసుదేశములవారు కూడ తమ రాజ్యములను కోల్పోయి నందులకు పరిహారమును సమగ్రగూడ దనుటయో వేరవేరుగ నట్లవడిన వర్తకమునకు గూడ పరిహారము కోరగూడదా? అని యడిగిరి. జర్మను ప్రధానమంత్రిగారి ఉపన్యాసమును గురించి ప్రస్తావించుచు మనమును కొనుచున్న సంగతులే అచటకూడ జరుగుచున్నవనియు, వెనుకటికలె సంగతులన్నియు నడచుచున్నవనియు నుడిచిరి. జర్మనీలో జనసామూహ్యులందరూ ప్రభుత్వవ్యవస్థనును కొన్ని సంస్కరణములు కావలెనని కోరిరి. ప్రభుత్వమువారు కూడ వారి కోరికల కొండబడినట్లు కాన్పించిరి. కాని లక్ష్యాధికారులందరు కూడ దని అతి కోపావేశముతో ప్రతివాదములు సలుప దొరతనము వారు తమ మనోనిశ్చయమును మములకొనవలసి వచ్చినది.

ప్రతినిధుల విజృంభింపనిగురించి కొన్ని అభిప్రాయములు

లండన్, మే 15:- కాత్రిక వైసెక్ ప్రతినిధి కాన్ఫరెన్స్ వాక సంఘమువారు వైసెక్ నియమముల విజృంభింపుట చాల సమంజసముగ నున్నది. దీనివలన కాన్ఫరెన్స్ ప్రభుత్వమునకై పాటుపడెదమనెదలలో అనేకమంది ధీమంతులు బలాఘ్నులు కలరని విశేషమగుచున్నది. ఈలోపున తార్కాళికపు దొరతనమువారు తాము యథాప్రకారము కాన్ఫరెన్సుల నిర్వహించెదమనియు క్రొత్త ప్రభావప్రభుత్వముల ప్రతినిధులకూడ బాధ్యులుగ మెలిగి తమకు చేదోడు వాదోడుగ నుండి దేశమును ఉద్ధరించినవారగుదురని ప్రకటించిరి.

ప్రాస్తు

పరాసు సేనానులలో మార్పులు.

లండన్, మే 16:- పరాసు సేనానిని మార్పుటచే ప్రజల కందరకు ఆశ్చర్యమగు చున్నది. ప్రస్తుతము సేనానిగా పని జేయుచున్న జెనరలు పేటెయసు గారికి పూర్వము కంటే ఎక్కువ అధికార మిచ్చినట్లు గత వారమున ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువులను జారీ చేసిరి. అట్టి సందర్భమున పేటెయసు గారిని ఈ పదవినుండి తొలగించుటకు గతంబెన్నియో కావరాకుండుటచే ప్రజలందరు ఆశ్చర్యమగుచు లైరి. జనరలు పేటెయసుగారు సర్వజనభూయిష్టు డనియు వైసెక్కు లందరు వీరి నామ ముచ్చరించినమాత్రాన జయశీలర మగుదుమను భక్తుకముతో మెలగెడు వారనియు ప్యాంసినుగారు విలేఖులు తెలుపుచున్నారు. ఇటీవల ప్యాంసిను నగరములో జరిగిన సమావేశమునందు పేటెయసుగారు బ్రిటిష్ యుద్ధకార్యాలయమువారితో కలసి ముచ్చటించిరి. యుద్ధప్రారంభము నుండియు ఈయన బ్రిటిష్ పామహాసంగమమునందు హోరాహోరిగ పోరాడి మొన్న మొన్ననే విశ్రాంతిచెందిరి. మిత్రమండలివారి సంబంధములయందు ఎట్టి మాన్యులు కలిగినను అవన్నియు మరింత పరస్పర విశ్వాసములను, అన్యోన్యప్రేమని వృద్ధికొందించుటకేమని మనునదగును.

మరఫిరంగుల ప్రేల్పువారి పరాక్రమము.

ప్యాంసిను మే 16:- శత్రువుల ముఖ్యబలమును స్వశక్తితో, పరుల సహాయ మపేక్షించకయే ఛేదించినందులకున, ఒక ప్రతి యుద్ధమందు జర్మనుల పరాజతులుగ జేసి 800 జర్మనులను హతము జేసినందులకును మరఫిరంగుల ప్రేల్పువారి కొకనికి గౌరవాంశమున బిరుదుల నొసంగిరి.

స్కార్ప్ కు త్తరముఖమున దారుణయుద్ధము జరుగుట.

లండన్, మే 16:- స్కార్ప్ మార్షలు సో ధ్వను హేగారు నేటి మధ్యాహ్నము ఇట్లు ప్రకటించిరి:- మల్టీకోర్స్ పడమటిభాగముననిన్న సంతయు యుద్ధముమాకనుమాలముగ జరిగినది. గ్రామమునకు తూర్పుభాగమునను హిందెజ్ బగ్గారి పంక్తివద్ద మాకుషిప్రకృతు గతరాత్రి చిన్న ప్రతియుద్ధమున కొంతమందిని పట్టుకొంటిమి. స్కార్ప్ కు త్తరముఖమున యుద్ధము అతిదారుణముగ జరుగుచున్నది.

బుల్లికోర్సును వశపరుచుకొనుట.

లండన్, మే 14:- నిన్నటి కోజున బ్రిటిష్ రంగమునుండి హావాసు సంఘము వారిట్లు తెలిపినది:- ఇప్పుడే బుల్లికోర్సునుండి వచ్చితిమి. మన మిత్రులచట మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు బుల్లికోర్సు గ్రామమును తమస్వాధీనమునందుకొని గట్టిగ పోరుచుండిరి. ఆ గ్రామమునకు ఒక బురుజుగ నుండెను. దీనిప్రాముఖ్యమునుగురించి ఎంత వర్ణించినను చాలదు. దీనిని ఇరుప్రక్కలనుండి ముట్టడించి మిత్రమండలివారు వశపరుచుకొనిరి. అతిశీఘ్రముగ ముట్టడించి దీనిని స్వాధీనము జేసికొని మరల శత్రువులను చుట్టవేసిరి. శత్రువులు ఆంగ్లేయ వైస్యముల బారినండి తప్పించుకొనుటకు ప్రయత్నించలేదు. మేమున ప్రాణములుండువరకు పోరునట్లు జర్మను అధికారులు తమ వైనికుల కుత్తరునిచ్చుటచే ఆజ్ఞనల్లఱించుచుండ అతివైస్యసాహసములతో పోరిరి. బుల్లికోర్సునకు సేనలలో నిండియున్న ఒక శత్రువువైసెక్కు మేము పట్టుకొనలేదు. శత్రువులందరు చనిపోవు వరకు మేము శిథిలప్రదేశములందే పోరువలసి వచ్చినది. మా శత్రువులవలన బుల్లికోర్సుకు వామపార్శ్వమందుండి ఒక విధముగ హిందెజ్ బగ్గారి పంక్తిని నాశము జేయుచుండెను. ఈ నివసంతయు చాల మనకు నుడినము. భౌవికాలమందు కూడ మన కన్నీయు నుడినములుగా నుండును.

ఇటీవలి యుద్ధవర్ణనము.

లండన్, మే 17:- రణములందున్న విలేఖుల నొకడిట్లు వర్ణించు చున్నాడు:- ఈ వారము అంతయు బ్రిటిష్ పామహాసంగమమున స్థానికయుద్ధములు చేసిరి. శత్రువులు పరాజతులగుటచే కుప్పిరపడుకొని లైరి. అనేక జయములు అపుడపుడు సమకుండెను ఇవి యొక గొప్పయుద్ధముగ తలచకూడదు. అతి హోయధ్వను కూడ జరుగలేదు. బ్రిటిష్ పరామతులలో కొందరు సలహామాలలేగి కందకములలో నున్న జర్మనులను ములుపలతో గ్రుచ్చిరి. సీ రందరూ లోబడిరి. విస్తరించి ఎప్పుడుకూడ వెళ్ల యుద్ధము జరుగనేలేదు. అట్టి యత్నములు గూడ సలుపనే లేదు. ఈ విషయముల నన్నిటిని జ్యోతులు స్థాననష్టములు ఉద్వేగస్థుల పుణ్యములు మున్నగు కానిని గురించి ప్రస్తావించు నవసరముక భావకముచుకొనవలగు ప్రతిబోధుడు మాకు ఆశ్చర్యకరమగు అతి స్వల్పవస్త్రములు కలిగినవి.

కోర్కూ యుద్ధము.

లండన్, మే 14:- ఇంగ్లీష్ విలేఖుకు కోర్కూయుద్ధము గురించి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:- ఇదివరకు అనేక మార్పులు మేము శత్రువుల రసాయన కార్యాలయములను స్వాధీనము జేసికొంటిమి. కాని వానిని నిలబెట్టుకొన బాలమైతిమి. ప్రస్తుతము గ్రేనెండుకొండకుడే. ఈయన ఏటవాలు ప్రదేశమందు చాలవరకు చొరుచుకొనిపోతిమి. ఇదట కొంత ప్రదేశమును మావశము జేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచుంటిమి. శత్రువాననాటికకు తూర్పునకు, దక్షిణమునకు రసాయనకార్యాలయముల క్రింద 500 గజముల ప్రదేశము మాస్వాధీనములో నున్నది. కోర్కూలో చాలవరకు రెండువంతులు మావశమైనది. మేము పట్టుకొనిన శత్రువుల సంఖ్య 600. మా నష్టములు ఈ సంఖ్యలో రెండు వంతులకన్న తక్కువగ నుండును. గూరునుండి సుప్రసిద్ధమోధా గ్రామములో శత్రువులు ఒక సారి ప్రతియుద్ధము జేసినది విలేఖుకుడు వ్రాయుచున్నాడు. పూర్వమునలె నుండులు చందులుగ దొమ్మియుద్ధము శత్రువులు చేయుటలేదని కూడతెలియ జేసెను.

గొప్ప ముట్టడి.

లండను, మే 18:— హేను గారి విధముగ ఈ రాత్రి తెలియఁ జేయుచున్నాడు. — మేము స్కార్లండ్‌కి రెండు ప్రక్కలను గొప్పముట్టడి జరిపినతరువాత, శత్రువుల యెడను గొప్ప, గెనరల్‌కును నదికిని మధ్యగావచ్చి మమ్ముల నెదిర్చి తుపాకులతోడను, మర ఫిరంగులతోడను, పోరాటము సలిపి ముందునకు చొరుచుకొని వచ్చిరి. చాలమంది మనుష్యులతో వచ్చి శత్రువుల మమ్ములను వెనుకకు త్రోసిరి, కాని, మేము తక్షణమే ప్రతిఘోతముఁ గలిగించి ముందునకు పోయి మా స్థలముల నాక్రమించు కొంటిని, శత్రువులకు మిగుల నష్టమును కలిగించితిమి. చాల మందిని ఖైదీలగుగా తీసికొంటిమి. ఈశాన్యములగ నున్న బుల్గేకోట్టకు, హిందెను బద్దదారిని పోతిమి. కాని వెనుకకు పారి పోవలసి వచ్చెను. ఇప్పిసుకు ఆగ్నేయదిశకు దాడిఁ జేడలితిమి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, మే 17:— నిన్నటిరాత్రి వచ్చిన పరాసు వార్త యిట్లు చెప్పుచున్నది. రెఫోనకు ఉత్తరదిశకును, ఈశాన్యదిశకును, పోయిస్సాన్సులోను యిరుపదారివరకును పోయి జగ్ములు నిన్నటిదినమున యెదిర్చిరి. వారి యుద్ధము మిగుల భయంకరముగ నుండినను, వారి మందుగుండు పరికరములు మిగుల బలముగనుండినను, వారిలో ననేకులకు జంపి స్వరక్షణమును చేసికొంటిమి. కొన్ని సమయములందు మిగుల క్లాభు నియముగ మేము ప్రతిఘోతమును సల్పి కోల్పోయిన స్థలమును ఆక్రమించితిమి. జర్మనులు మమ్ముల నాటంకపరచుటకు ప్రయత్నములు సల్పిరి. కాని, మా మరఫిరంగుల సహాయమున మాటి నెల్ల విఫలముచేసి, జర్మనులకు మిగుల నష్టము కలుగజేసితిమి. మారు దృష్టాంతములగు జర్మనులను చాలమంది గాయములు తగిలినవారిని ఖైదీలగుగా తీసికొంటిమి. 15వ తేదీని మాడు జర్మను విమానములను నేలగుల్పితిమి.

లండను, మే 17:— ఈమధ్యాహ్నము శ్రెంచివారు ఇట్లు ప్రకటించిరి. శత్రువులు మాస్టానముల నాక్రమించుటకు చేసిన ప్రయత్నములు వ్యర్థములై నవి. లాఫ్టర్‌వద్ద మేము జయము నొందితిమి. కొన్నిస్థలములలో యుద్ధము తీవ్రముగా నున్నది. శత్రువులవద్దములు బీస్తారముగనున్నవి. మేము చాలమంది ఖైదీలను పట్టుకొంటిమి. రోయరవద్ద మమ్ము నోడించుటకు జర్మనులుచేసిన ప్రయత్నములు మాశత్రువులవలన విఫలము చేయఁబడినవి.

లండను, మే 17:— మధ్యాహ్నపు బ్రిటీషువార్త యిట్లు చెప్పుచున్నది: బుల్గేకోట్టవద్ద రాత్రియంతయును యుద్ధముచేసి, ఆపల్లపడదుటికి నవరకును పోతిమి.

విగ్గాడు

విగ్గాడు స్వపరిపాలనము.

లండను, మే 16:— విగ్గాడు దేశమువారికి స్వపరిపాలన మొనంగుటలో దొరతనమువారి ముఖ్యోద్దేశము తీక్షణము డల్లినులో ఒక పార్లమెంటుసభను నెలకొల్పుట. ఈ పార్లమెంటుసభ ప్రస్తుతము జాతీయవాదులు నివసించు 26 జిల్లాలకు మాత్రమే వర్తింతును. 6 అల్పవర్ణ జిల్లాలు మాత్రము ఈసభకు జేరవు. కొంతకాలమైన పిదప వీరికిగూడ పార్లమెంటు శీఘ్రో సంస్కరణ కలుగగలదు. ఉభయ పార్టీలకు అనుకూలమగు ఒక జాతీయసభను స్థాపించవలయునని దొరతనమువా నూహించిరి.

విగ్గాడు దేశమునకు స్వరాజ్యము.

లండను, మే 16:— అల్పవర్ణులలోని ఆరు జిల్లాకులకు తప్ప తక్కిన విగ్గాడునకు యొక పార్లమెంటు సభయుండునట్లుగన, ఈ ఆరు జిల్లాల విషయమును ఆయిదు సంవత్సరములైన తరువాత ఆలోచించునట్లును, ఈబహిష్కారము విగ్గాడు పార్లమెంటు సభవారి యొక్కయు, అల్పవర్ణ సభ్యుల యొక్కయు ప్రతినిధులు తీసివేయనట్లుగను యొక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టబడినదని లాయరు బార్నిగారు రెడ్బ్రాడుగారి కోర్టు యుత్తరమును వ్రాసిరి. ఈబిల్లు రెండవసారి చదువబడి తరువాత యొక సభవారు దీనినిగూర్చి యోచించునట్లు దొరతనమువారు నిశ్చారము చేయుచున్నారు.

ఈ వైపర్యతని ఆనుసరింపక పోయిన యెవల విగ్గాడు సభ్యులను సమావేశముచేసి, ఆదేశమునకు కావలసిన స్వరాజ్యసభ్యులను, తయారుచేయుటకు దొరతనమువారు నియమించుట.

రుమ్మా

రమ్మియా మంత్రివర్గములో మార్పులు.
విదేశమంత్రి గారు తమపదవిని వదులుకొనుట.
వెట్రోగ్రాడు మే 16:— విదేశమంత్రిగారు ఎం. మిలు కాపుగారు తమ పదవికి రాజీనామా యిచ్చిరి.

యుద్ధమంత్రి తన పదవిని వదులుకొనుట.
వెట్రోగ్రాడు మే 14:— గూచికాపుగారు భూవైద్య నాకాదశాధికారముల నన్నిటిని పరిత్యజించిరి. భూవైద్య నాకాదశాధికారముల పట్ల దొరతనమువారికి శ్రోత దృక్పథ మేష్వరుటవలన తాము తమ యుద్ధమంత్రిపదవిని పరిత్యజించ వలసి వచ్చినదని గూచికాపుగారు ప్రధానమంత్రిగారి కెఱుక జేసిరి. ఇదివరలో ఆర్థికమంత్రిగ నున్న వెర్బు చెంకోగారు మిలూకాపుగారి స్థానమున నియమించబడుదురు. కరకస్సి గారు గూచికాపుగారికి బదులుగ పనిచూచెదరు.

సంయుక్త మంత్రివర్గము కూడుట.
వెట్రోగ్రాడు, మే 17:— దినమంతయు సంధిపాట లతో గడచినతరువాత, ముగ్గురు ప్రభాస్వామ్యము కోరువారు ను, ముగ్గురు దేశీయ సాంఘికవాదులును మంత్రివర్గములో జేరవలయునని దొరతనమువారికిని ప్రతినిధులకును సమాధానము జరిగినది.

సాంగ్రామికశిక్షి
జనరలు ఎలెక్షన్లు, డ్రాగోమిరాపు, గాకోగ్లా బ్రెస్సి లాపుగార్లు సాంగ్రామిక శిక్షినిగూర్చి యోచించుటకై వెట్రో గ్రాడునకుఁ బోవుచున్నారు.

రవ్యనులకు 200 లక్షల పానుల అప్పు.
వాషింగ్టను, మే 16:— అమెరికనులకును, రష్యావారికిని గల స్నేహభావనాపకముగ అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము వారు రష్యావారికి 200 లక్షల పానులను యుద్ధ ఋణముగా నిచ్చిరి.

ఇటలీ

ఇటలీవారి అవస్కందము.
లండను, మే 16:— ఆస్ట్రియావారిట్లు ప్రకటించుచు న్నారు:— మాడుకోజుల ఫిరంగుల యుద్ధానంతరమున ఇటలీ వైనికులు రణరంగముందు 25 మైళ్లవరకు అనేకచోట్ల ఆస్ట్రి యనులను ముట్టడించిరి. యుద్ధము తదేకదీక్షతో జరుగుచు న్నది. ఇటలీవారి అవస్కందము కడు విచిత్రముగ జరుగుచు న్నది. ఉదాహరణకు ఇట్లు తలెత్తి వచ్చినది. — టూర్నోవోనండి సముద్రముఖమున 60 మైళ్లవరకు ఇటలీవాదు పురోగమము చేయుచున్నారు. వర్తమాన యుద్ధముందు టూర్నోవో- సార్క్ నో రణరంగము నిస్సంజేహముగ దుర్భేద్యమైనది. శత్రువుల సామర్యమునున్న టూర్నోవోన తెన దుర్భేద్యమగు దుర్గముగ పరిణమించుచున్నది. లాయబాచికిని, టూర్నోవోవద్దనున్న లో యకును రాకపోకలకు వీలులేకుండ అడ్డముగనున్నది. కర్క్, నేకో మార్కో కొండలు కూడ ఆస్ట్రియావారి దుర్గములు; వారి స్వాధీనములో నున్నవి. ఇదిరెండును ఇటలీవాదు ముట్ట డించుచున్న ప్రదేశములకు 1600,450 అడుగులు పొడవున నుండును.

బాల్కను

బాల్కనురంగముందు బ్రిటీషువారి పురోగమము.
లండను, మే 16:— సలోనికాలోనున్న బ్రిటీషువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. క్రాస్టాలిట నైపుత్యములగ మేము ముందుకేగితిమి. ఈప్రాంతము 5,000గజములవరకు వ్యాపించు చున్నది. ఇవటిస్థానముల నన్నిటిని బలపరుచుకొంటిమి. ప్రాచీనరంగముం దున్న కీప్రాగ్రామమును స్వాధీనముజేసి కొంటిమి. కొంతమందిని కూడ బంధించితిమి. 8,000 మైళ్ల వరకు వ్యాపించెడు శత్రువులముందు కందకములను స్వాధీన పరుచుకొంటిమి. ఈకందకములు ఎన్నికోయకు నైపుత్యము లగనున్నది. 70 మంది శత్రువులు మానకోమైరి. మానప్తములు అతిస్వల్పములు.

నెర్వెయనుల విజయములు.
లండను, మే 16:— నెర్వెయనులతో నున్న ట్రెయ్యుప్రతి ణ్ విలేజుకు డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:— 1,821 అడుగుల

దవుల కొండనంతను నెర్వెయనుల స్వాధీనము జేసికొనిరి డ్రోబ్రాడ్డాకొండ ప్రాంతమును వెలుపల రక్షకస్థానము లెవ్వి యు శత్రు నెర్వెయనులు కొలది నష్టములను మాత్రమే పొందు చున్నారు. నెర్వెయనులు దగ్గరకువచ్చిన గాని వారు తలపడు చున్నారని గ్రహించుటకు వీలులేదని బల్గేషునులు తెలియ జేయుచున్నారు. నెర్వెయనులు సాంకేతిక గుర్తులచొప్పున 1,2,3 గురుగ దొంగతనముగ వెడలెదరు. అట్లుపోయి ముం దుకు దుమికెదరు. ఈ ప్రకారము కేవలము ఒడిదుడుకుల ఒక చరియను సునాయాసముగ ఒకమనిషియు నష్టపడకుండ శత్రువులు విస్తారముగ, బండరాళ్లను చేతిగోళములను తమపై దొర్లించినను లక్ష్యము నేమక నిశ్చలమౌదయముతో వశము జేసికొనిరి.

తూర్పుఆఫ్రికా

తూర్పుఆఫ్రికా సేనాని
లండను, మే 16:— తూర్పు ఆఫ్రికా సేనానిగ నున్న జెనరలు హాస్కిన్స్ గారి స్థానమున కర్నలు వెకెడి వెంటరు గాని నియమించిరిని అధికారులు తెలియజేయు చు న్నారు. వీరు లెఫ్టినెంటు జెనరలు హాదాసు తాత్కాలిక ముగ వహించెదరు.

జర్మనీ

జర్మను అంతర్గాముల లెక్కలు.
లండను, మే 15:— జర్మను అంతర్గాముల సంఖ్య 325 అనియు, బ్రిటీషు వారి వలచే నష్టపోయినవి 80 నుండి 100 వరకుండుననియు యూ 58 అంతర్గాములనున్న నావికు డొ కడు టెలిగ్రాపుప్రకారమువారితో ప్రస్తావనకమున తెలి యజేసెనని సి. అంతు ఎం. గజటుప్రతిక ప్రచురించిరి.

జర్మనులుతమ బలములను భద్రము జేసికొనుట
లండను, మే 17:— వెజిట్ పారిషీనుప్రతిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— పడమటిరంగముందు జర్మనువైనిక బల ములు శ్రోతగ ప్రవేశించుచున్నది. బ్రిటీషువారివై వినియోగిం చున్న జర్మను వైద్యములన్నియు రషియారంగమునుండి వచ్చినవి

ప్రతినిధులు నైనికులను వేడుకొనుట.
వెట్రోగ్రాడు, మే 15:— కైసరు విలియం గారు నాశనము చేయుచున్న రషియను పలాలముల సంకల్పి మరణ కూడదని కార్మికవైనిక ప్రతినిధుల కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు నైనికుల కందరకు విజ్ఞప్తి నందిరి. స్వచ్ఛందస్వేచ్ఛావృత్తిపరాయణులైన రషియనులు ఈజ్జ ములను భర్తీజేసికొన జాలరు. ప్రత్యేక సంధివిషయము కల లోనివాత్త యని విజ్ఞప్తిలో వ్రాయబడియున్నది. నిశ్చయ ముగ జర్మనులు తమ నిరంకుశాధికారముతో మనపై బడి మన దేశమును ఆక్రమించుకొనెదరు. రణముఖముందు శత్రువులను చికాకుపరిచి పరాజితులుగ జేసినగాని సంధి సమకూడుట అసంకతము, అసంవర్ధము. మీ కందకములలో వీరు కూపధి మం డూ క ము ల వ లె శత్రువులతో పోరనిచో సంధి ఎట్లు సమకూడును? అవస్కందమును విడువకుడు. సం తత స్వేచ్ఛాపరాయణులై పోరుడు. శత్రువుల మాయోపాయ ములను, వారి సోదరభావమును జూచి భయపడుడు. ప్రత్యేక ఒడంబడికలతో సంధి సమకూర నేరదు. మనము భిన్నాభిప్రాయ మైనచో సోదరభావముకూడ లభించ నేరదు. మన మట్లు వెలగినచో రషియా పరనర్తనమువలన లాభమేమియు నుండ జాలదు.

జర్మనీలో ఆశాభంగము

లండను, మే 16:— జెనరలు హెర్. వాక్. బెర్తాకు హార్స్టెన్ గారి ఉపన్యాసము జర్మనీలోనున్న ప్రజలందరికి ఆశాభంగమును కలుగజేసినది. ఇదంతయు పరాజయము మె ప్పకొనుట వంటిదని న్యాయు వెకె. డెక్. డ్యూర (హంబు) వార్తాప్రతిక ప్రకటించుచున్నది. రిచిస్టాగులో ఇటీవల సరి గిన సభయందు కూడ ఏ పత్యమువారికిని మనస్సంతుష్టి కలుగ లేదు. జర్మనీవారి సమరోదేశములు తెలుపకుండుటచే ప్రధాన మంత్రిగారు భయంకరమైన వివాదములను మార్చగలిగిరి. వర్తమాన మందు సమరోదేశముల చేలిబుచ్చుటకు జర్మను మిత్రులు నొల్లకున్నారని డాక్టరు స్వామిగారు ప్రకటించిరి. శత్రువులు రాజ్యాక్రమణ వాంఛను పుత్యజించివును జర్మ నులు కూడ రాజ్యాక్రమణకాంత్యను విడనాడవలయుననియు అట్లు చేయనిచో హెర్లిహోఫ్‌గారు వ్యక్తీకరించినట్లు జర్మనీలో విప్లవమువచ్చించుననియు పూర్వాచార పరాయణు లగు ఉపన్యాసకులలో కొందరు వెరపించిరి. స్వాంతంత్ర్య సాంఘికవాదులందఱు క్షాపననిర్వాణక కల్పందయ కలన జర్మనీదేశమును ప్రభాప్రభుత్వము నేర్పరుచునట్లు కోరు చు న్నారని హెర్లిహోఫ్‌గారు వెల్లడించిరి.

THE GREAT WAR

American Destroyers Arrive to Help Britain

Irish Home Rule: Premier's New Proposals

800 Germans Disposed of by a Machine-Gunner

ENEMY MOWN DOWN LIKE RIPE CORN AT ROEUX

325 GERMAN SUBMARINES REPORTED TO BE AT WORK: 100 LOST THROUGH BRITISH NETS

[REUTER'S AGENCY.]

GREAT BRITAIN

Irish Home Rule. Government's Scheme.

LONDON, May 17. It is stated that the Government's Home Rule scheme is for the immediate establishment of a Parliament in Dublin for the twenty-six Nationalist Counties and excluding the six Ulster Counties with the option to join later. A National Council is to be established representative of both sections.

Home Rule for Ireland. Mr. George's New Proposals.

LONDON, May 17. Mr. Lloyd George has sent a letter to Mr. Redmond proposing the immediate introduction of a Bill establishing the Irish Parliament excluding the six Ulster Counties subject to reconsideration by Parliament five years hence if exclusion in the meanwhile is not terminated by a Council of Ireland comprising delegations from the Irish Parliament and Ulster Members of the House of Commons. The Government recommends that the Bill after the second reading be considered by a conference similar to the Speaker's Electoral Reform Conference.

Government in the alternative is ready to convene a convention of Irishmen for the purpose of producing a scheme of Irish Self-Government if the foregoing proposals are not adopted.

Arrival of American Destroyers. To Co-operate with British Fleet.

LONDON, May 17. The Admiralty says:—A Flotilla of the United States Destroyers has arrived to co-operate with the British Navy in the prosecution of the war. Rear Admiral Sims commanding the American forces in Ebrore is in daily touch with the Chief of the Naval Staff. The services which the American vessels are rendering the allied cause are of the greatest value and are deeply appreciated.

The Number of Vessels Torpedoed.

LONDON, May 17. The Admiralty says during the week 2568 vessels arrived at all ports in the United Kingdom and 2552, sailed 18 vessels over sixteen hundred tons and five under were sunk and 19 were unsuccessfully attacked. 3 fishing vessels were sunk.

The Italian List.

The Italian official communiqués say:—During the week 580 vessels arrived at the Italian ports and 562 sailed. Four steamers and seven sailingships were sunk.

The Imperial Conference. Proceedings to be Published.

LONDON, May 17. In the House of Commons Mr. Bonar Law stated that a blue book containing the proceedings of the Imperial Conference would shortly be published. He declined to state the Government's intentions in regard to legislation on the subject of naturalisation, before he had received further communications from the Dominions on the subject. These communications were the result of the Conference. The Dominions Representatives were unable to take or recommend action until they had consulted their own Governments.

Opinion on General Smut's Speech.

LONDON, May 17. General Smut was given a remarkable ovation after his speech at the banquet. After the cheering subsided Mr. Asquith, Mr. Bonar Law, Lord Selbourne, Lord Crew, Lord Haldane, the Speaker and many others individually congratulated him. The speech is everywhere hailed as timely and statesmanlike, and likely profoundly to influence all future consideration of Imperial problems.

Annexation and Indemnities.

Lord Robert Cecil Replies to Socialists. Pertinent Questions.

LONDON, May 17. In the House of Commons, Lord Robert Cecil, replying to a demand by Mr. Snowden for a British declaration that there should be no annexation or indemnities such

lar to the new Russian declaration, said the Government had constantly declared that we had not entered the war with a scheme of imperialistic aggrandisement. We did not conquer the German colonies in order to rescue the natives but as a part of the plans of war. If there were any measure of success in the war, he would regard with horror the idea of handing back natives who had been freed from Germany. Did the restoration of Poland mean annexation, likewise Alsace, Lorraine, and the Italian Provinces? He deprecated the suggestion of the abandonment of such desirable achievements. Did the demand for no indemnities mean no reparation for Belgium, Serbia, and Northern France and for the destruction of peaceful shipping? Regarding the German Chancellor's speech, the same thing was happening now as had happened before. There was a popular movement and popular demand for reform and the appearance of yielding by Government, then the junkers protested offensively and Government surrendered.

Lord Carmichael Takes his Seat.

LONDON, May 17th.—Lord Carmichael took his seat in the House of Lords to-day.

RUSSIA.

Changes in Russian Ministry. Foreign Minister Resigns.

LONDON, May 17. PETROGRAD.—M. Miliukoff, the Foreign Minister, has resigned.

War Minister Resigns.

PETROGRAD.—M. Gutchkoff has resigned the portfolios of War and Marine. In a letter to the Premier he explains that his resignation is due to the conditions affecting Government authority over the Army and Navy.

PETROGRAD.—M. Terestchenko, hitherto Minister of Finance, succeeds to M. Miliukoff and M. Kerensky succeeds to M. Gutchkoff.

Delegates Appeal to the Army. "Do not Renounce the Offensive."

LONDON, May 17. PETROGRAD.—The Council of Workmen and Soldiers' Delegates have issued an appeal to the Army not to forget the regiments Kaiser William is destroying. Their loss to Free Russia will be irreparable. The appeal says a separate peace is an impossible thing. It is evident that German Imperialism will turn on us and seize the country and enslave Russians. Peace cannot be achieved if you do not check the enemy's pressure on the front. How can you accomplish this if you remain inactive in your trenches? Do not renounce the offensive. Fight for liberty and fear the enemy's traps and fraternisation. Peace cannot be obtained by separate treaties or fraternisation with isolated units. This will only lead to the loss of the Russian revolution.

Opinion on the Appeal.

The fact that the Council of Soldiers' and Workmen's Delegates has considered it necessary to appeal to the Army is significant. Moreover, the appeal confirms the view that the Council contains powerful elements desiring a stable Government. Meanwhile, the Provisional Government has issued a proclamation stating that it remains at its post and is confident that the participation of the new representatives of democracy in the responsibilities of Government will mean the salvation of the country.

Cardinal Points of Russian Policy.

LONDON, May 17. PETROGRAD.—Three cardinal points on which the Government Executive Committee of the Duma and Committee of Soldiers and Workmen's delegates are agreed are at first:—Place unity in front of the Allies. Secondly: Full confidence in the revolutionary democracy in the reconstructed cabinet; and thirdly:—Plenitude and powers and Government.

The Coalition Cabinet Formed.

Three Democrats and Three Socialists to Enter.

LONDON, May 17. PETROGRAD.—After negotiations which lasted throughout the day an agreement has been reached between Delegates and Government under which three Democrats and three Nationalist Socialists shall enter the Cabinet.

TELEGRAMS.

The Military Situation.

Generals Alexieff, Dragomiroff, Gourko, and Brussiloff are coming to Petrograd to confer regarding the military situation.

FRANCE.

Change in French Command. Opinion in Paris.

LONDON, May 17. The change in the French command is surprising, as a decree last week defined and enlarged General Petain's powers in the post he now vacates. Correspondents in Paris emphasise the popularity of General Petain whose name to soldiers is synonymous with victory. He met the British War Office authorities at the recent Conference in Paris, fought side by side with the British from the beginning of the war and recently retired. If they are any changes in the allied relations it will be in the direction of increasing co-operation and co-ordination.

GERMANY.

German Submarine Figures.

LAHORE, May 17. LONDON, May 16th.—The 'Telegraph' has interviewed a member of the crew of "U 58" and learned that German naval men put the total of their submarines at 325 and the losses owing to the British nets at 80 to 100. ('C. and M. Gazette').

Disappointment in Germany. Socialists Threaten a Revolution.

LONDON, May 17. General disappointment is felt in Germany at Herr von Bethmann-Hollweg's speech, which the Dutch paper "Nieuws Van Den Dag," describes as a confession of defeat. The subsequent debate in the Reichstag showed that the Chancellor satisfied neither side, but avoided a fiercer controversy by his refusal to state Germany's war aims. Dr. Spahn declared that the centre parties agreed that the discussion of war aims was undesirable at present. Conservative speakers regarded as a threat Herr Scheidemann's declaration that there would be a revolution in Germany if Germany did not renounce the idea of annexations while her enemies renounced them. Herr Ledebour announced that the independent socialist would propose that the Constitution Committee prepare for a German Republic.

AMERICA.

American Volunteers.

Suggestion to Train them in France.

LONDON, May 17. The "New York Times" publishes a message from Mr. Petain urging that the American volunteers be sent to France within three months for training and to be used as skeleton organisations for the arriving American armies. Mr. Petain concludes "It is of paramount importance that an American General Commissioner be immediately appointed to come to France".

AFRICA.

The East Africa Command.

LONDON, May 17. It is officially announced that Colonel Vandeventer has succeeded General Hoskins in East Africa with the temporary rank of Lieutenant-General.

BRITISH FRONT.

Machine-Gunner's Bravery.

800 Germans Accounted For.

LONDON, May 17. PARIS.—The Legion of Honour has been conferred upon a machine-gunner for holding an enemy sap single-handed, repelling a counter-attack and disposing of eight hundred Germans.

Severe Fighting N. of the Scarpe. Minor Gain at Bullecourt.

LONDON, May 17. F. M. Sir Douglas Haig, this afternoon, says:—Fighting continued yesterday to our advantage in the western portion of Bullecourt. We took a few prisoners during a small encounter last night to the right of our position on the Hindenburg Line eastward of the village. Severe fighting is in progress northward of the Scarpe.

The Taking of Bullecourt. Desperate Fight to the Death. An Important Gain.

ALLAHABAD, May 17. LONDON, May 16th.—The Havas Agency wired from the British front yesterday:—We have just arrived from Bullecourt, where, we can testify, that our friends were strongly holding the village at 8 in the afternoon. The village was a bastion, the importance of which cannot be overemphasised. It was taken by a double on flanking movement made so rapidly that the attackers soon formed a circle around the defenders. The latter did not attempt to escape. They had received orders to fight to the death and obeyed with desperate energy. Although Bullecourt was full of fighters we did not take a single prisoner. We had to fight among the ruins until the last defender was killed.

The message concludes:—“We saw the British artillery on the left of Bullecourt and beyond continuing its methodical destruction of the Hindenburg Line. It was a grand day. Still better days are in store.” (Pioneer.)

TELEGRAMS.

Mown Down Like Ripe Corn.

LONDON, May 17. Reuter's correspondent at headquarters says: Preceded by very heavy cannonading, the enemy, fulfilling anticipations, delivered a fierce counter-attack in great strength against Roex. Grey waves of picked troops swept over from Plouvain, but were met by a whirlwind of our artillery and our machine-guns and rifles. Although the enemy was mown down like ripe corn some reached the chemical works and engaged in hand-to-hand fighting, but our counter-attack promptly restored the position and inflicted terrible punishment. The struggle is continuing.

The latest news from Bullecourt is most satisfactory. We have completely regained the positions lost in yesterday's four counter-attacks. The Germans suffered by them casualties running into four figures.

Heavy Bombardment. Progress on Hindenburg Line.

LONDON, May 17. F. M. Haig to night says: After heavy bombardment on both banks of the Scarpe the enemy launched powerful counter-attack early this morning between Gavrelle and the river and pressed forward under a destructive fire of our artillery and machine-guns. The enemy for a short period by weight of numbers forced us back from our forward positions but our immediate counter-attack regained all ground inflicting exceptionally heavy losses. A number of prisoners were taken. We progressed on the Hindenburg line northeast of Bullecourt and repulsed a raid south-east of Ypres.

LONDON, May 17. Last night's French Communiqué said:—The Germans during day time continued their attacks north and northwest of Laffaux as far as Solesmes-Lion Railway. They were sanguinarily defended despite the strength of their effective and the violence of their attacks. We brilliantly counter-attacked at some points where our line had been momentarily bent recovering the whole of the lost ground. Germans lost heavily in attempting to arrest our progress by fresh attacks which were shattered by our curtain of machine-gun fire. One hundred prisoners and numerous German wounded were captured. Three German aeroplanes were felled on the 15th instant.

Recent Operations. Their Character Described.

ALLAHABAD, May 17. LONDON, May 16th. A correspondent at the front describes the British week-end proceedings as exasperating the enemy by successful local attacks. These minor victories achieved at different times, he says, although very gratifying, cannot be magnified into a great battle. It cannot even be said that they were marked by very heavy fighting. Isolated detachments of the British Infantry merely prodded entrenched German battalions. These gave up ground as well as themselves with gratifying alacrity. But there was no general attack along a wide front, nor any attempt to strike a heavy blow. It is as well to bear this in mind when reading the German official eulogy of their lost positions. Our losses were surprisingly light in every instance. ("Pioneer.")

The Roex Fighting. The Advantages Secured.

ALLAHABAD, May 17. LONDON, May 16th.—Another correspondent writing on the Roex attack says:—We have been through the chemical works more than once before, but the ground has always proved untenable. We have now gone far enough along the southward slope of Greenland Hill to make our hold, one hopes, secure. Below the chemical works we hold ground to about 500 (yards?) east of the cemetery, thence southward. We have a good half of Roex in our hands.

The correspondent quoted says that the 600 prisoners taken were more than twice our total casualties. He mentions that a counter-attack was delivered by what was practically a storming party of picked troops not far exceeding a hundred instead of the usual masses. ("Pioneer.")

Germany Strengthening her Forces. Arrival of Fresh Troops.

LAHORE, May 17. LONDON, May 16th.—The "Petit Parisien" says:—Fresh troops have arrived on the western front. The forces massed against the British come largely from Russia. ("C. and M. Gazette.")

LONDON, May 17. The British afternoon communiqué says:—During night in fighting at Bullecourt we further progressed through village and reached the western edge.

FRENCH FRONT.

LONDON, May 17. The French afternoon communiqué says:—Fresh enemy attempts to retake ground we gained in the Laffaux region failed and the struggle which was very lively at certain points turned everywhere to our advantage. Enemy's losses were heavy and we took more prisoners. Our batteries inflicted heavy losses on three German assaulting detachments which made several fruitless attempts to reach our lines at Royere farm in Epinedechevigny sector, north-west of Bray-en-Laonnais.

ITALIAN FRONT.

Great Italian Efforts. Prisoners and Booty.

LONDON, May 17. A wireless Italian official communiqué says:—Vigorous offensive on the Julian front has been resolutely continued. Our infantry have established themselves on steep wooded slopes on the eastern bank of the Isonzo northward of Gorizia. They had been transformed into formidably fortified defensive positions. One of our left wing columns forced a passage across the river and captured Bombana village. We captured in the centre heights northeast of Plasta, stormed villages of Zameora and Zagomila and carried crests on Mount Cucco and Mount Vodice. On our right wing we progressed considerably on the steep slopes of Mount Santo. Fierce counter-attacks were repulsed. We conquered eastward of Gorizia strongly fortified heights northward of Fivoli and insistent counter-attacks were beaten back. We have taken 3375 prisoners of whom 98 are Officers, a mountain battery and much war material.

The Italian Offensive. Battle Continuing Uninterruptedly. FURTHER DETAILS.

LONDON, May 17. An Austrian communiqué says:—After three days' cannonading, the Italians attacked at numerous points on a front of twenty-five miles. The battle continues uninterruptedly.

Great interest is being taken in the Italian offensive. A telegram from Udine says:—The Italians are advancing on a front of sixty miles from Tolmino towards the sea. The sector Tolmino-Sarcana is undoubtedly the most difficult front in the war. Tolmino bridgehead is a most formidable fortification, barring the entrance to the valley leading to Laibach. Mount Kuk and Mount San Marco are other Austrian strongholds, respectively sixteen hundred and 450 feet above points from which the Italians are attacking.

SALONIKA FRONT.

British Advance in Balkans. Bulgar Trench Lines Captured.

LONDON, May 17. A British Salonika communiqué says:—We advanced our line southwestward of Krastali on a front of five thousand yards and to a depth of five hundred yards and consolidated the positions. We occupied the village of Kiupri on the Struma front, taking prisoners. We captured advanced trenches southwestward of Ernekol to a length of three thousand yards and took seventy prisoners. Our casualties were slight.

Serbian Successes. Their Method of Attack Described.

LAHORE, May 17. LONDON, May 16th.—The correspondent of the "Times" with the Serbian states that the whole of Height, 1824 has been captured. The Dobrudja Crest is now deprived of all its outer defences. The Serbs' catlike mode of assault reduces the attackers' losses to a minimum. Bulgar prisoners say that they never see them until they spring up close at hand. They steal up in ones, twos, threes at a given signal and leap forward. They have thus carried one height which is almost a sheer precipice, despite the defenders hurling down rocks and grenades, without the loss of a single man. ("C. & M. Gazette.")

MESOPOTAMIA FRONT.

Champaign in Mesopotamia. Capture of Prisoners.

LONDON, May 17. MESOPOTAMIA.—An official communiqué says that although there have been no important operations this month, we have taken 136 prisoners.

(RUSSIA.)

20 Millions Loan to Russia.

LONDON, May 17. WASHINGTON.—The United States has made first a loan to Russia amounting to twenty million sterling as an additional evidence of the strong friendship of American and Russian peoples.

Indian Telegrams.

[FROM OUR OWN CORRESPONDENT.]

[BY WIRE]

SIMLA.

Coffee and Tea Exports Prohibited.

SIMLA, May 17. A Gazette of India Extraordinary says: In exercise of the powers conferred by Section 3 of the Import and Export of Goods Act 1916 (11 of 1916) and in modification of this department's notification No. 5285 W., dated the 18th May 1917, in so far as it relates to the entries "Coffee" and (D) "Tea" in the schedule thereof, the Governor-General-in-Council is pleased to direct that the export of coffee and tea is also prohibited to the United Kingdom subject to the provisions contained in the said notification.

CALCUTTA.

Calcutta Armenian Street Dacoity. Police Investigations.

CALCUTTA, May 17. Yesterday, the Criminal Investigation Department searched the residence of a Bengalee youth employed as a motor-car driver, who was formerly in the

service of a taxi owner, who was himself arrested in connection with the Armenian Street dacoity and whose residence was searched and jewellery valued at Rs. 20,000 taken possession of by the Police. A Bengalee Professor of a Calcutta College is also in custody, it is said, in connection with this dacoity.

The Indian War Loan.

CALCUTTA, May 17. Applications for the War Loan now amount to Rs. 20,17,52,100. Details are as under:—

	RS.
Bombay	7,33,07,200
Bengal	6,39,88,800
The Punjab	1,62,21,200
The United Provinces	1,59,94,700
Madras	1,09,12,400
Burma	83,05,500
Minor Administrations	59,63,900
Central Provinces	37,52,400
Bihar and Orissa	25,90,900
Assam	6,15,100

A Recent Calcutta Murder.

Inquest Proceedings.

CALCUTTA, May 17. Yesterday, the Coroner held an inquest on the body of the unknown man who was found lying dead in the Strand Tank Road shortly after the dacoity in Armenian Street on the night of the 7th instant with three bullet wounds. The name of the deceased has not been ascertained. The police report showed that the deceased had on him a watch, a pencil leather purse containing Rs. 2, and 12 cartridges tied in a piece of cloth. The deceased was 35 to 40 years old and a Hindu. The Jury returned a verdict of death from gunshot wounds caused by some person or persons unknown, the act amounting to murder.

Case Under Explosive Substances Act. Discovery of Bombs & Seditious Literature.

CALCUTTA, May 17. The District Magistrate of Alipore is hearing a case in which a 15 years old lad, Gopal Chunder Bera, a student of the South Suburban School, was charged under the explosive Substances Act. The Public Prosecutor in opening the case said that on receipt of information the Police searched the premises No. 6, Mudick Lane, Bhawanipur, on the 4th April last and arrested the accused. The Police found a trunk which contained some books among which were concealed a card board box and a tin box inside which there were four cylindrical objects wrapped in paper, which on subsequent inspection by Major Turner, Inspector of Explosive Substances, proved to be bombs. Some blank cartridges and highly seditious literature were seized by the Police. The case is proceeding.

Cheap Coal From Bengal.

CALCUTTA, May 18. At the second annual general meeting of the Indian Mining Federation Mr. N. C. Sarker presiding said:—The coal trade passed through an acute crisis during the last year and the trade has now in a way been placed in the hands of the Coal Committee. By the operation of this committee the accepted principle of supply and demand regulating price no longer applies. When Bombay mills were glad to purchase at Rs. 9 a ton we have been selling on their account at Rs. 3-8-0 to Rs. 4-0-0 a ton. There is some grudging and some murmur at the rise of price of coal. I do not think it is unusual or at all high if we compare the rise in price of coal with rise in price of mining materials and rise in wages. I think coal is not selling at an abnormally high price. The present market rate is giving a lease of life to many collieries which were being crushed under pressure or an accumulated loss of years. So long as the war lasts the Government requirements of coal must continue to be heavy and when the war has ended all signs indicate a heavy foreign demand on our coal. But if we fail to meet the demand with adequate supply the demand will go away from us.

Calcutta Exemption Tribunal.

CALCUTTA, May 17. Some eleven hundred cases were disposed of by the Calcutta Exemption Tribunal to-day. Of these the Eastern Bengal Railway accounted for over 800 cases. The first case taken was of the Eastern Bengal Railway which was represented by Mr. J. Coates, Deputy Agent. The application stated that there were 542 men who were between the ages of 18 and 41. The President:—I suppose you want an order on the same lines as other railways. Mr. Coates:—Yes. The Tribunal exempted all these from service under Sections 22 and 23 of the Indian Defence Force Act, but they would be liable for such service as might be arranged for railway servants. The President:—Then there is a list of those between ages of 41 and 50. How many are there in this list? Mr. Coates:—In Calcutta 94 and up country 100, making 194 in all. The Tribunal exempted these men from service under Section 22 of the Indian Defence Force Act but they will be liable for such service as may be arranged for railway servants. The President:—Then we have a list of 40 under 18 years of age who are liable to such cadet training as may be arranged for railway servants. Then there are travelling ticket collectors, audit inspectors of accounts. There are 41 under 41 years of age and 11 over 41 years. MR. COATES:—They belong to our volunteer corps. Similar orders were passed on all those men.

TELEGRAMS.

BOMBAY

For Disabled Indian Soldiers Lord Willingdon Opens New School.

BOMBAY, May 17. H. E. Lord Willingdon performed the ceremony of formally opening the Technical School for disabled Indian soldiers on Wednesday evening at Braganza Hall, Byculla, which has been given for this purpose by Sir Edward Sassoon. The Western India Turf Club contributed Rs. 50,000 towards the expenses of the Home and an application has been made to the Bombay Imperial War and Relief Fund for the grant of a similar amount. This is the first Home in India of its sort. His Excellency in declaring the institution open, said:—The idea of this institution originated through the visit which Her Excellency paid last year to England. At that time she saw various people who were organising measures for the care and comfort of the maimed and wounded. This school has been provided to give soldiers who are incapacitated from active work through loss of limbs an opportunity to learn some occupation which would make them useful for the rest of their lives in some sedentary work. Lady Willingdon returned to Bombay and set to work. She met with some difficulty, but she was quite determined that the school should be started. The result is that we meet this afternoon in this magnificent building which for long years to come will find accommodation and occupation for our sick and wounded soldiers.

Annual Conference of Home Rule League.

NASIK, May 17.

The first annual conference of the Indian Home League was held this afternoon Mr. Joseph Baptista Bar-at-Law, presiding. There was a fairly large attendance of Home Rule League members from various parts of the province including Mr. Tilak, the Hon'ble Mr. Belvi, the Hon'ble Mr. Upasni, Mr. Khaparde, Mr. Jayakar, Mr. Kelkar, Dr. Sathaye and others.

Mr. Baptista in the course of his presidential speech said that they asked for Home Rule for further stimulating their progress as they believed Home Rule would usher in an era of progress and contentment in India. Their aspirations constituted a flattering tribute to the British rule as it proclaimed to the world that they had outgrown the present bureaucratic system and had become fit for self-government. Their work was peaceful and constitutional and their aim was Home Rule under British aegis. He said there was ample evidence of a changed mode of thought in England and in that was their hope.

The report of the League which was next read and adopted showed among other things that there were 14,218 members on the rolls. A revised constitution was then passed defining the object of the League and officers bearers were elected with Mr. Baptista as President and Mr. Tilak one of the Vice-Presidents.

The Hon'ble Mr. Belvi then moved that the Central Committee of the League do take early steps to carry on the propagandist work in England. British people required considerable enlightenment about India and the time was now favourable for the step. He said that there was no reason to accuse the League of sinister intentions to frustrate the efforts of the Congress. The Indian National Congress gave its attention to many subjects besides self-government whereas the Home Rule League concentrated all its attention on the question of self-government.

The President then asked Mr. Bal Gangadhar Tilak to address the meeting.

Mr. Tilak's Speech.

Mr. Tilak in the course of his address said:—The Home Rule League was not at all opposed to the Congress. While the one was a deliberative body the other was an executive one. The league was started to carry on the Congress agitation throughout the country. Speaking on the demand for a Royal Declaration of the Government's policy towards India he said that they had several declarations or blessings since 1858. They wanted real power and would not be satisfied with similar proclamations.

The Conference then dissolved.

The Bombay C. I. D.

Mr. Vaikunta Ram's Case Dismissed.

BOMBAY, May 18.

At the Esplanade Police Court, Bombay, Mr. Athvale Extra District Magistrate, delivered judgment in the case in which Anantram Vaikunthram, a clerk in the employ of Messrs. Mitsui Bussan Kaisha, had charged Inspector S. R. Patwardhan of the Bombay C. I. D. with defamation. Briefly the facts of the case are as follows: On the 17th April the complainant had been to the Office of the C. I. D. accompanied by Mr. Jehangir Patel, an Advocate of the Bombay High Court in connection with an inquiry regarding a theatrical performance when in the course of conversation the accused uttered the following words referring to the complainant: "He is a rogue and has cheated several people. He took up this performance only to recoup the loss suffered in two previous contracts of theatrical performances". Charges were framed against the accused C. I. D. Inspector under Sections 500 and 504 I. P. C. The Magistrate in this decision has acquitted the accused on both charges holding that the language attributed to him was not used as intentional insult. In delivering the judgment the Magistrate said that the Complainant who had come before the Court as the innocent victim of C. I. D. was in the opinion of the Court a person who ought to be shunned by all self-respecting persons. He most disgracefully purjured himself in the witness box and attributed improper conduct to the Hon'ble Mr. P. C. Sethna for which the Court sanctioned the prosecution of the complainant for perjury.

BEHAR.

Mr. Gandhi in Behar. His Mission and the Disturbances

BANKIPORE, May 17

Mr. Gandhi has addressed the following letter to the Associated Press:—In view of your recent message to the press in connection with my mission here, I enclose for publication the following correspondence between the District Magistrate of Champaran and myself—

Dear Mr. Heycock,
I beg to refer you to the enclosed. All kinds of rumours have come before me. Pressure is being put upon me to make a statement, but I don't want to make any unauthorised statement. Will you kindly let me know for the purpose of publication the damage caused by the fire, the nature of the outworks burnt, whether it was inhabited or otherwise protected, and whether any connection has been shown between my presence in Champaran and the fire? I am sending a special messenger who will await answer.

Yours truly,
(Sd.) M. K. GANDHI.

Dear Mr. Gandhi,

Your letter of the 14th May 1917. I am able to give you the following information. Olaha factory is an outwork of the Tarkasalia concern. The buildings burnt down were the engine room, press house, and cake house. The value of the buildings has been roughly estimated at Rs. 20,000. But this is only a very rough estimate. No manager or assistant manager is in residence at the outwork. There are, however, factory servants to look after the buildings. The outwork is situated about 20 miles southwest of Motihari. The fact that the buildings were burnt down shortly after you came to the district and that your visit of enquiry has caused considerable excitement etc. may possibly account for the rumours of all kinds which you say have come before you.

Yours sincerely,
(Sd.) W. B. HEYCOCK.

The correspondence speaks for itself. If only remains for me to add that, so far as I am aware, there is not the slightest connection between the fire and myself. Your message says that a whole factory has been burnt down, whereas the District Magistrate's letter shows that a portion only of the out-works has been affected by the fire.

Yours faithfully,
(Sd.) M. K. GANDHI.

ASSAM.

Coolies Attack a Planter.

TEZPUR, [ASSAM] May 17.

A serious riot is reported to have occurred in Mujulighar tea garden in which it is alleged Mr. P. O. Brett, Assistant Manager of the garden, has been assaulted by the coolies. It is said that Mr. H. C. Jennings, the manager of the garden found fault with a coolie and detained him for some time. On hearing this a number of coolies proceeded to the spot with lathis, bamboos and daos. Mr. Brett and Mr. A. M. Cray on hearing this came to the place. The coolies demanded release of the man which being done they at once jumped upon Mr. Brett and assaulted him severely. Mr. Carnac, Superintendent of Police, is enquiring into the case. Several arrests have been made.

BRIEF TELEGRAMS.

The Secretary of State has made the following appointments in the India Office:—Mr. F. H. Lucas, C. B., to be Secretary, Financial Department, in succession to Mr. F. W. Newmarch retired and Mr. C. H. Kish to be Private Secretary in succession to Mr. Lucas.

Before Mr. F. D. Arcoli, District Magistrate of Howrah two Europeans named Mr. V. G. R. Freese of Shalimar and Mr. C. R. Hefferan of Howrah were prosecuted for not registering their names in the Defence of India Force. They were fined Rs. 20 and Rs. 50 respectively.

A fashionable gathering was present at the Garden Party given at "Springfield" last evening by His Highness the Rajah of Cochin. Their Excellencies Lord and Lady Pentland were present and almost the whole of local society. The arrangements were in the hands of Mr. J. H. Bhora, I. C. S., the Dewan.

The Government of India consider it desirable to make an announcement with reference to the conditions governing the export of mica. They are informed that there is a keen demand for Ruby Block Mica in London for munitions purposes and all qualities and sizes both of Government and trade descriptions may be shipped freely to London without any restriction whatever. The Government agency for certifying exports no longer exists and dealers and shippers are invited to sell their stock of Block Mica freely for export to London. They are advised, however, to have their consignments very carefully sorted before export, whether at Calcutta or up country, as it is understood that higher prices are obtainable in London for carefully selected Mica of the better grades.

Latest Telegrams.

[Reuter.]

[UNCORRECTED.]

LONDON, May 17.

At the Navy League Luncheon Sir E. Carson, giving the toast of the United States Navy, declared that the arrival of American flotilla here was one of the most important events in the history of the world. For it was the recognition of the fact that the old and new worlds meant completely to reserve freedom of seas against plunder and savagery. He admitted that submarinism was a real danger, but the navy with the assistance of the United States Navy would counteract it (Cheers). We are going to stick this business out. (Cheers).

Much interest is taken in new feature of Governments Irish proposals, namely, the Council of Ireland Lloyd George's letter to Redmond states that two delegations, of which Council will be composed, will be numerically equal and Council may be summoned on initiative of any six Members of Council. Council will be empowered by a majority of votes of each of delegations to pass private bill legislation affecting both included and excluded areas, also to recommend to Crown extension to excluded area by Order in Council any act of Irish Parliament, also to agree to inclusion of whole of Ireland under Home Rule Act, subject to assent of majority of voters in excluded area, whereupon power will be vested in Crown to extend Act to all Ireland by Order in Council (Council may also make recommendations on its own initiative of Irish questions including amendment to Home Rule Act President of Council will be elected by agreement of delegations, or failing agreement will be nominated by Crown.

PERTH - Recruiting Committee has asked Premier of Western Australia to stimulate recruiting by removing from civil service single men fit for military service. Premier replied sympathizing with proposal, but considered that Commonwealth should take initial action. He promised to communicate with Federal Government to the effect.

MELBOURNE. It is now known that soldiers votes were largely cast for Hughes. Latter in course of a speech said this fact was one of most gratifying feature of recent Commonwealth elections. Nationalist victory would spur Australian troops to earn fresh laurels.

UDINE. - Italians immediate objective Tysir mountain, on left bank of Isanzo, was attained by admirable dash, in spite of extraordinarily strong Austrian defence which Italian artillery entirely destroyed. Also fact that a large number of Austrian troops were brought thither from Galicia.

గంజాము మండలసభ

తీర్మానములు.

16-వ తేదీన జరిగిన సభలో ఈ క్రింది తీర్మానములు పాడించబడి యామోదించబడినవి.

రాజభక్తి తీర్మానము, మిలెనండలి విజయ తీర్మానము యుద్ధయుద్ధమును సఫలము చేయుటకు గూర్చిన తీర్మానములను ఎం. గంగరాజు పంతులుగారు ఆంగ్లభాషలో మహాపాదించిరి. రాజ ప్రతినిధిగారి కుమారుడు యుద్ధరంగమున మరణించినందున సభవారి సానుభూతిని వెల్లడింపజేయు ప్రార్థన ప్రభువులకు తెలుపుచు, లక్ష్మీ నగరమున జరిగిన జాతీయ మహాసభలో సమర్థించబడిన స్వపరిపాలన తీర్మానమును సభవారి మోదించిన విషయమును గంగరాజుగారి యహాపాదించి ఆంగ్లభాషలో ను పఠ్య సించిరి. టి. విశ్వనాథ శాస్త్రిగారు వీనిని ఆంగ్లభాషలో తెలిపి బలపఱచిరి. సదాశివ విద్యాభూషణగారు ఉరి యాభాషలో మాట్లాడిరి. తీర్మానము లామోదితము లయ్యెను. పట్టణసర్పిను కమిషనరారి రిపోర్టులో అధిక సంఖ్యా కులుచేసిన ప్రతికూలములగు శిఫార్సులు భారతీయా దరములకు వ్యతిరేకముగా నున్నవనియు, వ్యాజ్య అబ్దుల్ రహింంగారి నువలంటివి ప్రస్తుతాను కుల్యములనియు పి. వేంకటేశ్వర్లుగారు పాదించిరి. యు. వి. గోపాల రావుగారు వదిలించిరి. ఎం. ఎన్. పాణిగ్రహంగారు బలపఱచిరి. తీర్మానమామోదితమయ్యెను. తక్షణముగ్రామ పంచాయతుల సేర్పాటు చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచు రా.బు. టి. వేంకటకృష్ణయ్యగారు పాదించిరి. అప్పన్న పండాగారు రనువదింప తీర్మాన మామోదితమయ్యెను.

తక్షణము జిల్లాలోని వ్యవసాయజనుల ఆర్థికస్థితులను గూర్చి విచారించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు టి. రాఘవరావుగారు తీర్మానముపాదించి సెట్టి అప్పలస్వామినాయకుగారు వదిలించిరి. పద్మనాభదాసుగారు బలపఱచిన వెనుక నది ఆమోదితమయ్యెను. బరంపురము తాలూకాభాగ్యలో నమలు జరుగుచున్న చర్యను జిల్లాలో అన్ని స్థానికపాలనా సంఘములకు వ్యాపింప జేయవలెనని ఎన్. సత్యనారాయణగారు రుపపాదించిరి. ఎం. గంగరాజుగారు బలపఱచిరి.

లాండు ట్రాన్స్మిషన్ బిల్లును గూర్చి సభవారి అసంగికారమును జూపుచు ఏజెన్సీలయందు పరపతిపథకులను వెలకొల్పవలెనని టి. పట్టాభిరామయ్యగారు రుపపాదించిరి. ఎ. తుంబనాధంగారును, దామోదర పాధిగారును బలపఱచిరి.

శేషమోత ప్రతికృష్ట భావమును విధించు విషయమున సభవారి అంగీకారమును తెలుపుచు ఎ. వి. సుబ్బరావుగారు రుపపాదించిరి. ఎన్. బి. బాత్ గారు ఉరియాలను, రంగనాధాచారిగారు ఇంగ్లీషులోను మాట్లాడిరి.

వేరు వేరు నీటిపన్నులను, వేయు పద్ధతి విషయమున సభవారి అంగీకారమును వెలుపుచు టి. వేంకటకృష్ణయ్యగారు రుపపాదించిరి. ఎన్. సత్యనారాయణగారు బలపఱచిరి.

రస్సల్ కోండ్, గోపాలస్వామి, శ్రీకాకుళము, కలింగపట్టణముల రైలుమార్గములను త్వరలో పూర్తిచేయవలెనని జిల్లా బోర్డువారిని ప్రార్థించుచు, దీనికై ఋణపద్ధతిని ఎక్స్టెండ్ చేయునీయవలెనని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచును ఎ. తుంబనాధంగారు రుపపాదించిరి. ఎన్. రంగనాధంగారు బలపఱచిరి. గ శేషమహాపాత్రగారు ఉరియాలభాషలో మాట్లాడిరి.

పార్లమెంటు సభ

భై దీలు-విచారణలు.

అన్యాయముగా లోబడిపోయిన మనదేశమునకు చెందిన విడిపోయిన సంగతి నాలోచించుటకు స్పష్టమైనదిగా ఉన్నది.

ప్రస్తుత మిడి యాచార్యులను నియమించుటకు ఆచార్యులు యుద్ధమును విడిచివచ్చుటకు వీలు లేనందువలన, అట్టి వైదికసామంతులను తీర్చిదిద్దుటకు రష్యన్లను పంపించుటకు, ఈ విచారణలు పాపకారకములు, పనమిట్లు చేసినందువలన శత్రు దేశములలోనుండి మనదేశములకు వచ్చు వారి కెక్కువ అధికము నిచ్చువార మగుదుమనియు మెక్కువగా పలికిరి.

బుధవారము, ఏప్రిల్ 4.

ప్రజలమందరిము

నిర్బంధవారము.

నిర్బంధవారమును తొలగించుటకుగూర్చి ఇండియా దొరతనమువారి ప్రస్తుతాంశము, అభిప్రాయము తెలుపుచున్న సర్ జె. డి. రిస్ గారు ఇండియా కార్యదర్శి నడిగిరి.

భేదబల్లముగా:- ఈస్టిండియా రాజప్రతినిధిగారు ఫిబ్రవరి 7వ తేదీనాటి తమ శాసనసభలో విశదముగ తెలిపిరి. ప్రస్తుతపురితి నికవై నిర్బంధకావ్రాతము జరుగకూడదనుటను వలసదేశీయ దొరతనమువారు పూర్ణముగ సంగీకరించిరి. కూలిల స్థితిగతులభివృద్ధి చేయుటయేగాక ముందు రానున్న మహామారుసుకుగూడ సంసిద్ధులగుచున్నారు. రాష్ట్రమందలి అన్ని శాఖల ప్రతినిధులు గలసి లండనులో రాబోవు నెలయందు దేశసభ చేసెదరు. అందు ఇండియా దొరతనమువారికిని ప్రాతినిధ్యమొసగబడును. ఈలోన సైనికులకేర్పడు కేయాటంకమును గలుగకుండుటకై ఈనిర్బంధవ్రాత మాపివేయబడును. ఈనిర్బంధవ్రాతముండగా వలసదేశీయులలో సైనికులకేర్పడు ప్రయత్నించుట మంచిదికాదని రాజప్రతినిధిగారు, దొరతనమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

భారతీయ కర్షాలయములలోని పని.

హాస్టామ్ గారు ఇండియా కార్యదర్శి నిట్లడిగిరి. భారతీయ కర్షాగారములలో కూలీలుచేయు పని నియమితకాలమును తగ్గింపవలసినదని ఇండియా దొరతనమువారికి వర్తమానమందెదరా? అందుములమున తొమ్మిదేండ్ల క్షుణ్ణవాండు ఆరు గంటలకంటె నధికముగను, స్త్రీలు ఇంగ్లండులో స్త్రీలకంటె నెక్కువ కాలమును పనిచేయుటకు చూచెదరా? ఏయే సంగతి సందర్భముల కియ్యకొని క్షుణ్ణవాండును స్త్రీలును కర్షాలయములలో పనిచేయుచున్నారో అడిగి తెలిసికొంటిరా? ఇచ్చటికంటె నెక్కువ కాలము పని చేయు కష్టమును భరించుటకు వారు సమర్థులుగనున్నారా? లేకున్న నన్నిగంటల కాలము పనిచేయుట కేల దొరతనము వారంగీకరించిరి? ఈ సందర్భములో పనికాలమును తగ్గించుటవలన ఇంగ్లండులోని వస్తుపరిమితి తగ్గలేదని మీరు జ్ఞాపకముంచుకొనదగును. హిందూదేశమునందంతటను ఒకేవిధమగు పనినిబంధన ఉన్నవా? లేక వేరు వేరు భాగములలో వేరువేరు రీతిగా నున్నవా?

భేదబల్లముగా:- ప్రస్తుతము హిందూదేశమునం దాచరణలోనున్న 1911 వ సంవత్సరపు ఇండియా ఫ్యాక్టరీ అక్టును ప్రచురించుటకు ముందు యంత్రాలయములును అందులో పనిచేయుచున్న కూలీలస్థితిగతులను బాగుగ నాలోచింపబడినది. స్త్రీల ఆరోగ్యస్థితి చాల బాగున్నది. బాలరస్థితి మంత్ర మంత బాగుగా నుండలేదు. అప్పటిస్థితిగతులనుబట్టియే ఆయాస్థు నిబంధన లేర్పరచబడినది. ఇండియాను ఫ్యాక్టరీలకును, ఇంగ్లీషు ఫ్యాక్టరీలకును, సామ్యము లేదు. మొదటి ాటిలో పని అంతకంతమైనదికాదు. ఈయాస్థు దేశమునంతట నొకేరీతిగా నున్నదియు లేనిదియు మారుటకు సానిక దొరతనమువారు పరిశ్రమల నియమించియున్నారు. ప్రస్తుతము గా సభ్యుల ఆలోచనము ప్రకారము నడచుకొను టంత అవసరముగ గన్పించదు. అయినప్పటికిని ఈయంతమునుగూర్చి చాల జాగ్రత్త గలిగియే యుండుము.

మాది ఎగుమతులు, ఓడలు తర్క్కువగా నుండుట.

ఈస్టరు నెలవుల నిమిత్తము సభనాపివేయుట కాలోచించుచుండగా మాది వస్తువులను వైకి వెంటవెంటనే పట్టిం చుటకు తగిన ఓడ లేల లేవని ప్రస్తావించుటకు ఇందువలన ఇండియా బర్మాదేశ వర్తకములకే గాక ప్రపంచకమం దన్నిచోట్ల వర్తకమునకు చాలి సంభవించును ఇంగ్లీషువారి ప్రాణమే యనదగు దూదివర్తకము నంపించి చాలకష్టము సంభవింప గలదు యుద్ధమునకు విశేషముగ నాకల నెరువిచ్చుటయు అవసరమే కాని వర్తకము నిల్పుకొనుటయు తత్ఫలమేయగు మంత్రవర్తకమువారు దీనిని గూర్చి భాగుగ నాలోచించుచున్నారనియు, ఈ సంగతిచాల యోగనియమని వారెఱుగుదురనియు, ఇకమీదట ఏని అత్యవసరముగ కావలయు వస్తువులలో నాటినిమిత్తమే యెక్కువ ఓడల వినియోగించుట కేర్పాటులు జరుగుననియు సర్ లియోచియ్యును సంగీకరించిరి. అంతట సర్ జె. డి. రిస్ గారు లేచి యుట వలన కాపీ లేయాకు వర్తకములకు నష్టము వచ్చునని చెప్పి స్వలాభముల నిమిత్తము పోరాడకూడదని తక్కినవా రెవరి నివారించిరి.

గంజామునుండల సభ.

అధ్యక్షకోపన్యాసము.

మొన్న 15 వ తేదీన గంజాము నుండలసభకాధ్యక్షత వహించిన దివాన్ బహదర్ కేశవస్వామిగారు తమ యుపన్యాసమునందు ప్రారంభముగ యుద్ధవిషయమును గూర్చి వివరించి ప్రస్తుతయుద్ధమును కురుక్షేత్రయుద్ధముతో పోల్చి బ్రిటిషువారు న్యాయస్వాతంత్ర్యముల పక్షమున పోరుచుంటున్నారని యాడి, హిందూదేశీయులును బ్రిటిషువారికి విశేషసాహాయ్యముచేసి యుద్ధమును జయప్రదముగా ముగింపవలెనని నాడివిరి. మాతనముగా మనకు ప్రసాదించబడిన దేశరక్షక సేవావరమును మనము సంపూర్ణముగా అనుభవించి మన గౌరవమును నిల్పుకొనవలెను. అనంతరము వారు సామ్రాజ్యయుద్ధాలలోచన సభయందు హిందూదేశ ప్రాతినిధ్యమును గూర్చియు, ప్రభుత్వ నిర్వాహక శాఖను న్యాయశాఖను వేరుచేయుటను గూర్చియు, ప్రభుత్వోద్యోగములలో దిగువతరగతి యుద్యోగుల అభివృద్ధిని గూర్చియు, రీనైజిట్రేషన్లు విషయమును గూర్చియు, అటవీ నిబంధనల కార్యమును గూర్చియు, పంచాయతీల యేర్పాటునుగూర్చియు పట్టి తు నెర్వీ సు క మిషను రిపోర్టును గూర్చియు వివరించి సర్వ విషయములందు మనకు అనుకూలమగు పరిపాలనమును కొఱకు ప్రభుత్వము వారు మనకు తక్షణము స్వపరిపాలనమును ప్రకటించవలెనని యు ప్రజలే పరిపాలనా విషయమున ఎక్కువ పాలు తీసికొనవలయుననియు, తమకు “హోంరూలు” అనునది అక్కరలేదు కాని స్వపరిపాలనమే తమ కిష్టమని చెప్పి 19 వంద శాసనసభ్యులును, జాతీయసభ మహామృదీయ సభలవారు తీర్మానించిన సంస్కరణములను సంపూర్ణముగా నామోదించి కొంత తడవు అన్యవాదాలను విమర్శించిరి. అనంతరము వారు బ్రాహ్మణేతరోద్యమమును గూర్చి నాడి, “జస్టిసు” పత్రిక విషయమును విమర్శించుచు పలికిరి. విద్యార్థులు రాజకీయసభలకు బోగూడదనియు, రాజకీయ విషయములను చర్చింపకూడదనియు, అట్టివానితో నెట్టి సంబంధమును గలిగి యుండకూడదనియు మాతనముగా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన యు తరువునకు చింతించి విద్యార్థులకు విద్యలో నొక శాఖ విద్యలభింపలేక పోయినదని చెప్పి, అనిబెంటుగారి యుపన్యాసము లేమియు భారతయువకులకు ఆరాజకమగు ఆసే శములేమియు కలిగించుట లేదనియు, ఆయుపన్యాసముల మూలమున అనేకులు భారతయువకులు దేశభక్తులై దేశసేవా పరతంత్రు లైరనియు చెప్పిరి.

ప్రాధనరు రామమూర్తి నాయుడు గారి ప్రోగ్రాము.

Table with 3 columns: Location, Date, and Duration. Rows include ఏలూరు, రాజమండ్రి, వెంటపాడు, తణుకు, అత్తిలి, ఆకువీడు, భీమవరం, నరసాపురం.

విశాఖపట్టణమండల పారిశ్రామిక సభ

అధ్యక్షకోపన్యాసము

మొన్న 15-వ తేదీన భీమునిపట్టణమునందు సమావేశమైన విశాఖపట్టణమండల పారిశ్రామిక సభయందు దధ్యక్షులగు జి ఎల్. నరసింహము, బి ఏ బి సి ఇ. గారు తమ అధ్యక్షకోపన్యాసమును ముగించుచు మాతనముగా మనదేశమున నుదయించిన జాతీయ భావమును గూర్చి వివరించి, ఇది జాతీయ మహాసభాపల మనియు, రైలుబండ్లనుండి దిగునప్పుడు మీ రెవరిని అనేకుల నడుగగా మేము భారతీయులమని చెప్పించుట ఇది శుభమాచకమనియు, భరతవృక్షములోని వారందఱును తమ విద్యతను గ్రహించి ఏకాశయముకొఱకు పాటుపడిననే జాతీయత్వము భారతీయులకు గలుగుననియు చెప్పిరి హిందూదేశము పూర్వము వ్యాపార పారిశ్రామిక విషయమున స్వతంత్రముగా నుండెను హిందూదేశ భాగ్యము విదేశీయుల నాకర్షించుచుండెను విదేశముల పోటీవలననే మన పరిశ్రమలన్నియు పడిపోయెను. మనకు మరల ఉచ్చస్థితి రావలెనని ముందు మనదేశమునకు గావలసినన్ని వస్తువులను మనమే నిర్మించుకొనవలెను. మనదేశీయుల కందఱికిని నిశ్చయమగు స్వదేశీపట్టాదల యుండవలెను. మన పరిశ్రమలను పోషించుటకు ప్రభుత్వమువారు సాహాయ్యము చేయలేక పోవచ్చుచుగాని మనదేశమందు జేసిన వస్తువులను మనము వాడుకొనుట కధ్యంతరముకలిగించుచు రెవ్వరునుండరు. పాశ్చాత్యుల పద్ధతులపై నెడనెడపరిశ్రమలకు ప్రయత్నించుట దుర్లభము. ప్రతిబాటనికని, బాలికలకును స్వహస్తములతో కొన్ని పరిశ్రమలను జేయుట మనము నేర్పవలెను. దీనివలన ప్రతివానికిని ఏదోయొక జీవనోపాధివచ్చును. ప్రస్తుతమున్న విద్యాపద్ధతులు మనబాలకులను నిర్జీవులనుగా జేయుచున్నవి. ప్రతిపాతకాలనుకూర్చి క పాతకాల గా మనమేర్పరుపవలెను. కలకత్తాలో కసింబజారు మహారాజుగారిచే భరింపబడుచున్న పాతకాల యొకటిగలదు. దానియందు మెట్రిక్యులేషనువరకు విద్య నేర్పుదురు. విద్యార్థులు ప్రతిదినమును 4 గంటలు కార్మికవిద్యను బడయవలెను. మోటారు ఇంజనీరింగు, ఎలక్ట్రికలు ఇంజనీరింగు సర్వేయింగులనుగూడ నేర్పుదురు. చిత్రలేఖనముగూడ నిర్బంధము. అట్టిపాతకాలలు హిందూదేశమునం దంతటను స్థాపింపవలెను.

హిందూదేశము పారిశ్రామికభివృద్ధిని బడయవలయునని ముందుగా ఈ ప్రయత్నములన్నియు చేయవలెను. జాతీయ విషయమున అందఱును తమతమ భేదములను మఱచి కలిసి పాటుపడవలెను.

బళ్ళారి నరసనినోదినీ సభ 764

ఈ సభవారు 1917-వ సం॥ మే నెల 19-వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు

అవ-మత అను నాటకమును 20-వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు రామదాసు అను నాటకమును

విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శించెదరు. ధర లెప్పటివలెనే.

రావుబహదూరు సి. హెచ్. గాడ్. } బి. మాధవరావు జనరల్ మేనేజరు.

నీలమేఘుడు, అను సుజ్ఞానిచరిత్రము. తిరుమల్ర తాత్పర్యసంగ్రహము. ఈ రెండు గ్రంథములు తెనుగున అచ్చువేరుబడి యున్నవి. మొదటిది జ్ఞానమును కల్పించు అర్చిరాది మార్గమును తెలియజేయుచున్నది. రెండవది ఆత్మ ఉజ్జీవింపు ఆచార్య శిష్యక్రమమును తెలియజేయుచున్నది. మొదటిదాని వెల అ. 0-3-0; రెండవదాని వెల అ. 0-10-0. తపాలాచార్జి వేరు పరకాలన్ & కో., నెం. 20, కృష్ణగుంటవీధి మద్రాసు

చా.భా.వి.పి.తెలుగు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సా.నంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

సా.నంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా ముద్రణము, ముద్రణము గలదయినను
చా.భా.వి.పి.తెలుగు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

చా.భా.వి.పి.తెలుగు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

చా.భా.వి.పి.తెలుగు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

చా.భా.వి.పి.తెలుగు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

చా.భా.వి.పి.తెలుగు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

చా.భా.వి.పి.తెలుగు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

చా.భా.వి.పి.తెలుగు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

చా.భా.వి.పి.తెలుగు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

చా.భా.వి.పి.తెలుగు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

ఏకభాషావిప్రశంస

ఇది సా.నంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

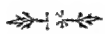
చా.భా.వి.పి.తెలుగు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

చా.భా.వి.పి.తెలుగు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

'A Letter to the People of India

BY

Mr. Lionel Curtis.

A very interesting book which must be read by all people interested in Indian Politics. Mr. Curtis is for self-government for India and how he arrives at this startling conclusion is beautifully set forth in this book. A scheme for an Imperial Parliament of the Empire in which India will also be an equal partner is also sketched.

Price, including V. P. charges As. 0-12-0
For copies apply to

Manager,

"ANDHRA PATRIKA"

POST BOX NO 212

MADRAS. E.

ఇది రాజకీయ తయారు కాబడలేదని రుజువుచేయుట

సమర్థము 100-0-0 యినాం

గుణమియ్యనియడల మీరు చెల్లించిన సొమ్ము

తిరిగి యిచ్చివేయవలెను.

రిజిస్టర్డ్

రిజిస్టర్డ్

తామ్ర మైనము

ఇది శ్రీకృష్ణుడు చంద్రావర్ణిగాను జనించినాడు, నిడదవోలు వద్ద రా కొండరుగొప్పవారు పరిశీలించి మాకు ధన సహాయము చేయుటచే వృద్ధిలోనికి రాబడుచున్నది. ఇది యెట్టి కలనమేవాద్యులను నయినను ఆతిమాత్రము నయినను జీర్ణించిన సుఖివ్యాధులచే కలుగు వాధల నయినను బాణము వలె ఖండించి యానవంతులగా జేయును.

1 రకం 100 మాత్రలు 10-0-0

2 రకం 100 మాత్రలు 4-0-0

యస్. వి. యస్. రాజు అందు సన్స్

(778) లక్ష్మీనరసాపురం ఆనవరి పోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

తవ్వరపడుడు 1 774 కొద్దిపాటులు మాత్రమే !!

1. విద్యావిశ్వవకాశిని తెల య 0-10-0 లు
దీనియందు శ్రీమత్ప్రభువంశు కల్పనాస్వరమునకు ఉన్న
యోగగుణములు ఖండప్రస్తారమును సుప్రార్థముగా భక్తి,
హరియోగ భేదమును తెలియబడును.

2. కృతిహస్తచారము తెల య 0-10-0 లు,
దీనియందు కాళీ శతనామస్తోత్రము, స్వవాలంకార,
గీత, వర్ణ కృతులకు కల్పమును కాలిపించుకొనడపు తెలియ
బడును ఉదాహరణ- వాంఛనరాగము రూపకంకాళము

త.కి.ట. రు. య. క. డా. ద్ర. వృ. నృ. సి. హ. శా. శ్రీ
స. రి. వ. క. ర. స. సంగీత లక్షణవిద్యాన్
య. న. ను. క. రు. గ. ఆమలాపురము.

180 పుటల ఎ. పు. ముద్రణము

అర్హమును కాకపోయినను పొందుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్లుచున్నది
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆర్యసూక్ష్మమును కలుగజేసి
శక్తిరసాభ్యుదయము దృఢపరచును ఆర్యసూక్ష్మము దృఢపరచు
ను. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా కొనుగోలు చేయుట చాలా
యము మేము భరింపజేయుము పొందుట స్వాభావికము

219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
అతంకనిగవా బొంబాయి 176, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయ్యోగ్రాఫులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడిశ
మాలు - బొమ్మలకార్డులు - గారడే పుస్తకములు విక్రయించె
కము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

వి. ఈశ్వరప్ప అంశు సర్వు, విశాఖపట్టణము.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అందుకో,

[728] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.

కాశీలోనుండు అనేక విచిత్రమైన జరిపట్టు
వస్తువులు మీరు బహుచిత్రక సప్లయచేతురు. ఒక
సారి ఆగ్రయించిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

వినోదకరమగు తెలుగు నవలలు

లిలాలేక సురేంద్రనగరము:- ఇందు శ్రీల మనస్సై

ర్యము చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినవి. య. 1.0-0

యశోధర:- ఇందోక యాడుది తనమగనివైగల యనురా

గమునకై పడరానిపాటుపడి యున్న తస్థితికదెప్పును 0.12-0

మనోరమ:- మగడు పేట కేగి రాత్తునునొద్ద జిక్కుకొనతని

సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల వెండ్లిచేయును 0.10-0

జగదేకరంభ:- అన్నకై పడరానిపాటుపడి యున్న తస్థి

తికదెచ్చు సామర్థ్యకథ కథ ... ఆ. 0.10-0

సనాలోదరవాంఛ:- తమ్ముడు బుద్ధిలేక కలహించినను

అన్న సహింపవలయు వనటును శోధించును. ఆ 0.4-0

అత్తలారాబ్రాహ్మణుని కొర్వనికొడగొడ ప్రలాపము.-

అత్తలు కోడలడ్రాన బాధించు విధములుగలది ఆ. 0.2-0

మిత్రద్రోహము:- ఆహ్వానింపబడు మిత్రునివై నిరదమౌచి

కడకు తోను జిక్కుకొన్న వాని గురించిన వల 0.8-0

వలయువారు - కణ్ణా బుక్. డి. పో.,

6, వేంకటేశమిశ్రీ బీధి, సామలకాగు శిట్టి, మదరాస్.

ఇవియేగాక యితరనవలలు కథలు ముద్రణమున పంపుచుము.

ఆమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యవధములు.

ర.ఆ.	ర.ఆ.	ర.ఆ.	ర.ఆ.
దంతచూర్ణము పండ్లనోముటకు ... 0-2	తామర తైలము; తామర, తీటకు ... 0.4	సోపాని తైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు ... 0.12	
బిర్లరసాయనము మాత్రలు అశీర్వదమునకు ... 1-4	బుద్ధుకు తైలము డబ్బి 1-కి ... 0.4	కోమవారి వెండ్రుకలు ఊడుటకు ... 0.8	
దంతశూలహరి పండ్లనోముటకు ... 0-8	మరత్తిదానకము సీసా 2-కి ... 1.0	ఉబ్బునమునకు మందు సీసా 1-కి ... 1.0	
వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి ... 1-0	కఫహరి శీతగట్టు దగ్గులకు ... 1.4	కస్తూరిమాత్రలు పెద్దవి, మంచివి 50-కి ... 0.10	
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి ... 0.12	కఫహరిచూర్ణము. దగ్గు, ఉబ్బునములకు డబ్బి 1-కి 0.8	సుఖిభోగి మాత్రలు ... 1.0	
మూలకంకకు తైలము డబ్బి 1-కి ... 0.12	వాయుపుష్టికు మందు ... 1.0	సుఖిభోగి తైలము పుండ్లకు ... 1.0	
తేలుమందు. తేలుకాటుకు సీసా 1-కి ... 0-8	సుంధరీతైలము, ముఖకాంతికి ... 0.8	విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బి 1-కి ... 0.8	
నేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ... 0-4	పసుళ్లకు తైలము శీతపగుళ్లకు ... 0.8	గ్రహణి మాత్రలు డబ్బి 1-కి ... 0.8	
కలరామాత్రలు వాంతిభేదలకు ... 0-8	కర్ణమూలహరి చెవిపోటుకు ... 0.8	శిరోవేదన మాత్రలు తలనొప్పలకు ... 0.12	
గర్భిణి తైలము గర్భిణిదలకు డబ్బి 1-కి ... 0-8	జ్వాలాబి మాత్రలు మలబద్ధమునకు ... 0.8	కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి ... 0.8	
వాముకర్పూరము సీసా 1-కి ... 0-6	జంతువాతహరి ఎముడికలకు ... 0.8	కేగకు ద్రావకము సీసా 1-కి ... 1.0	
తేలకు మందు సీసా 1-కి ... 0-4	కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు ... 1.0	తాంబూలమాత్రలు, సువాసనగానుండును 50-కి 0.8	

పోస్టు ఖర్చులు వేయి.

ఆమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.